

HET VERLOOP VAN DE SOCIAALECONOMISCHE INDICATOREN EN DE CONJUNCTUUR IN WEST-VLAANDEREN

-

OPMAAK APRIL 2021

INHOUD

	<u>Blz.</u>
1. WERKLOOSHEID	3
2. WERKAANBIEDINGEN.....	8
3. FLEXIJOBS, INTERIMARBEID EN STUDENTENJOBS	11
4. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID.....	15
5. VERGUNDE WONINGEN	19
6. OMZET EN INVESTERINGEN	22
7. STARTERS	26
8. FAILLISEMENTEN EN VERLOREN JOBS.....	29
9. INSCHRIJVINGEN VAN PERSONENWAGENS	33
10. ELEKTRICITEITSVERBRUIK.....	36
11. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK	38
12. OVERZICHTSTABEL VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST.....	40
13. JAAROVERZICHT VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST	42
14. BESLUIT	44

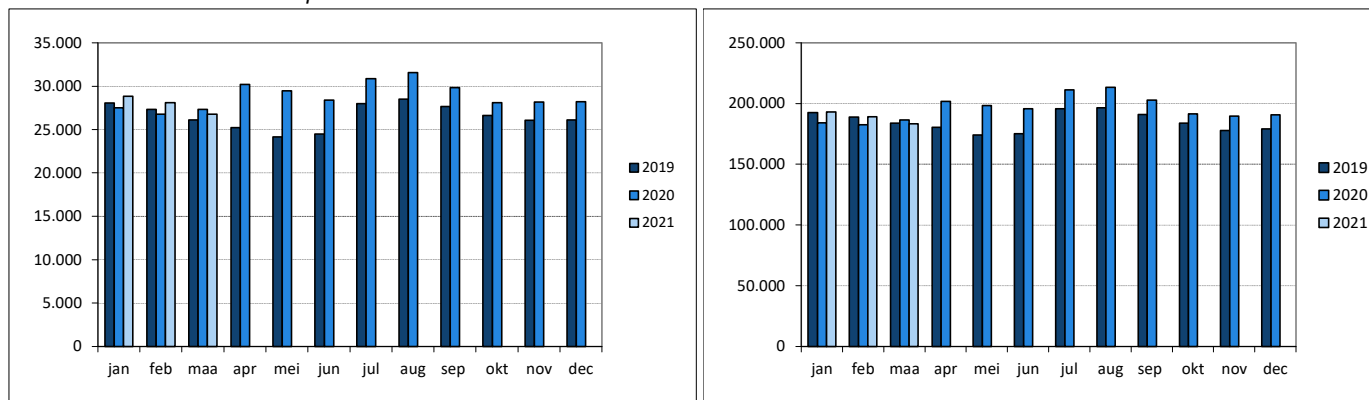
1. WERKLOOSHEID

BRON: VDAB

Cijfers tot en met maart 2021.

Indicator: totaal aantal werklozen¹

Figuur 1: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Maart 2021	Aantal: 26.744 -2,1% op jaarbasis	Aantal: 183.207 -1,6% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+2,5% op jaarbasis	+2,3% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+7,2% op jaarbasis	+5,7% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+9,6% op jaarbasis	+7,6% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	+19,3% op jaarbasis	+12,5% op jaarbasis

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

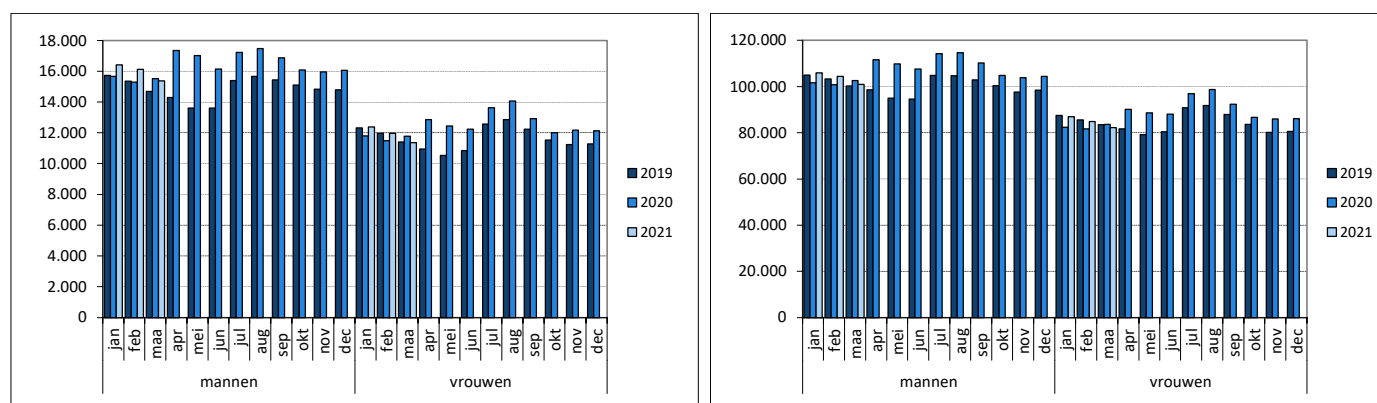
¹ Onder werklozen wordt verstaan: het aantal niet-werkende werkzoekenden. Zij vertegenwoordigen het bij de VDAB ingeschreven arbeidsmarktpotentieel. In deze groep zijn onder meer de schoolverlaters, de vrij ingeschrevenen en een zeer diverse restgroep (met daarin de tijdelijk geschorsten) opgenomen. De oudere werklozen met vrijstelling van inschrijving als werkzoekend zijn niet opgenomen. Doorheen de jaren werden de voorwaarden voor oudere werklozen om zich te laten uitschrijven als werkzoekende, zonder hierbij het recht op een uitkering te verliezen, steeds strenger. In 2019 moet een oudere werkloze 64 jaar of ouder zijn en een beroepsverleden hebben van 44 jaar; in 2020 is dat 65 jaar met een beroepsverleden van 44 jaar. Hierdoor kende het aantal niet-werkende niet-werkzoekenden de afgelopen jaren een sterke afname. Gezien het uitdovende karakter en het feit dat er geen link is met de conjuncturele evolutie nemen we deze indicator niet meer op in onze conjunctuurnota.

In maart 2021 was er in *West-Vlaanderen* voor het eerst sinds het begin van de coronacrisis opnieuw een afname op jaarbasis (-2,1%) van het aantal werklozen. Het werkloosheidscijfer blijft wel duidelijk groter dan voor de COVID-19-crisis. Door de toenames op jaarbasis in januari en februari 2021 (telkens +4,8%) lag het aantal niet-werkende werkzoekenden in het eerste kwartaal van 2021 gemiddeld 2,5% hoger dan in het eerste kwartaal van 2020.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie. In maart 2021 was de afname op jaarbasis (-1,6%) iets kleiner dan in West-Vlaanderen. In januari was de toename op jaarbasis even groot als in West-Vlaanderen, in februari 2021 was die iets kleiner (+3,7%). Hierdoor was de toename van het aantal werklozen in het eerste kwartaal van 2021 in Vlaanderen (+2,3%) iets kleiner dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal werklozen naar geslacht

Figuur 2: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden op het einde van de maand naar geslacht in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Maart 2021	Aantal: 15.383 -0,9% op jaarbasis	Aantal: 11.361 -3,6% op jaarbasis	Aantal: 101.015 -1,6% op jaarbasis	Aantal: 82.192 -1,7% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+3,1% op jaarbasis	+1,8% op jaarbasis	+2,1% op jaarbasis	+2,6% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+7,6% op jaarbasis	+6,7% op jaarbasis	+5,6% op jaarbasis	+5,8% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+11,0% op jaarbasis	+7,9% op jaarbasis	+8,5% op jaarbasis	+6,4% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	+21,7% op jaarbasis	+16,1% op jaarbasis	+14,2% op jaarbasis	+10,5% op jaarbasis

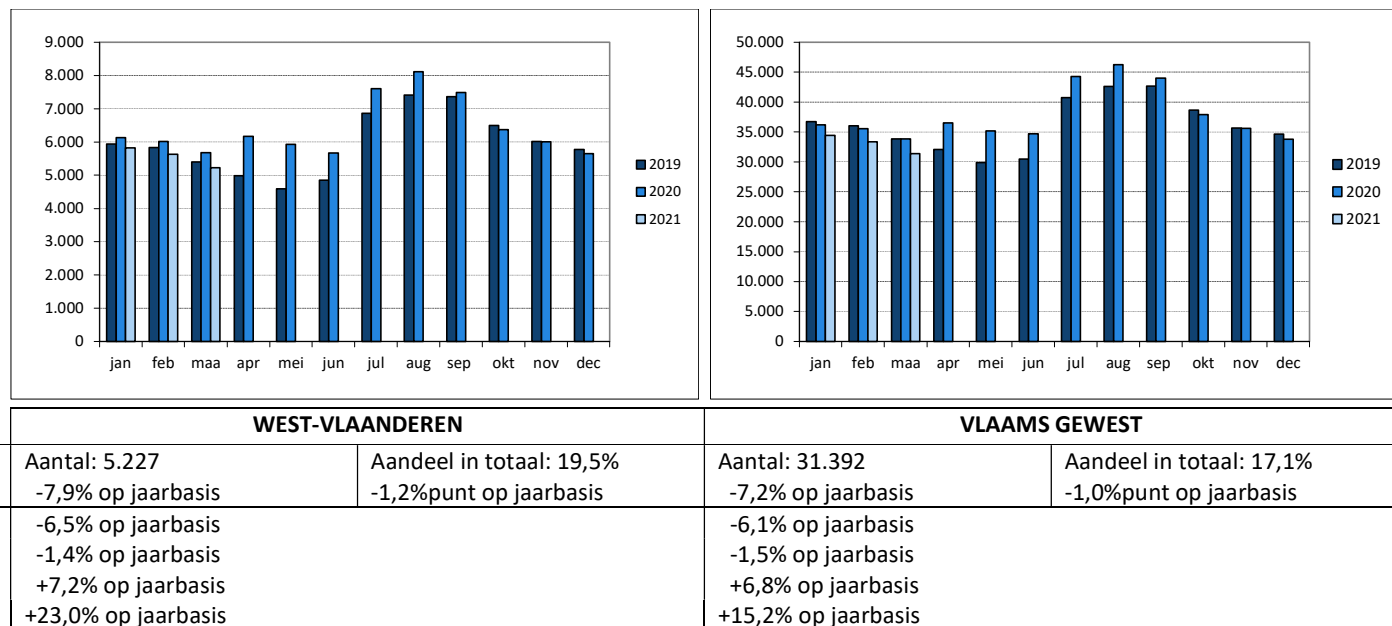
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* was er in maart 2021 bij zowel de mannelijke als de vrouwelijke werklozen voor het eerst sinds het begin van de coronacrisis een afname op jaarbasis. Bij de vrouwen (-3,6%) was de afname op jaarbasis groter dan bij de mannen (-0,9%). Ondanks de afname op jaarbasis in maart lag het aantal mannelijke werklozen in het eerste kwartaal van 2021 gemiddeld 3,1% en het aantal vrouwelijke werklozen gemiddeld 1,8% hoger dan in het eerste kwartaal van 2020.

In het *Vlaamse Gewest* was de afname op jaarbasis in maart 2021 bij de mannelijke werklozen (-1,6%) nagenoeg even groot als bij de vrouwelijke werklozen (-1,7%). In tegenstelling tot in *West-Vlaanderen* was de toename op jaarbasis van het aantal mannelijke werklozen in het eerste kwartaal van 2021 (+2,1%) kleiner dan bij de vrouwelijke werklozen (+2,6%).

Indicator: aantal jeugdwerklozen

Figuur 3: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden jonger dan 25 jaar op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

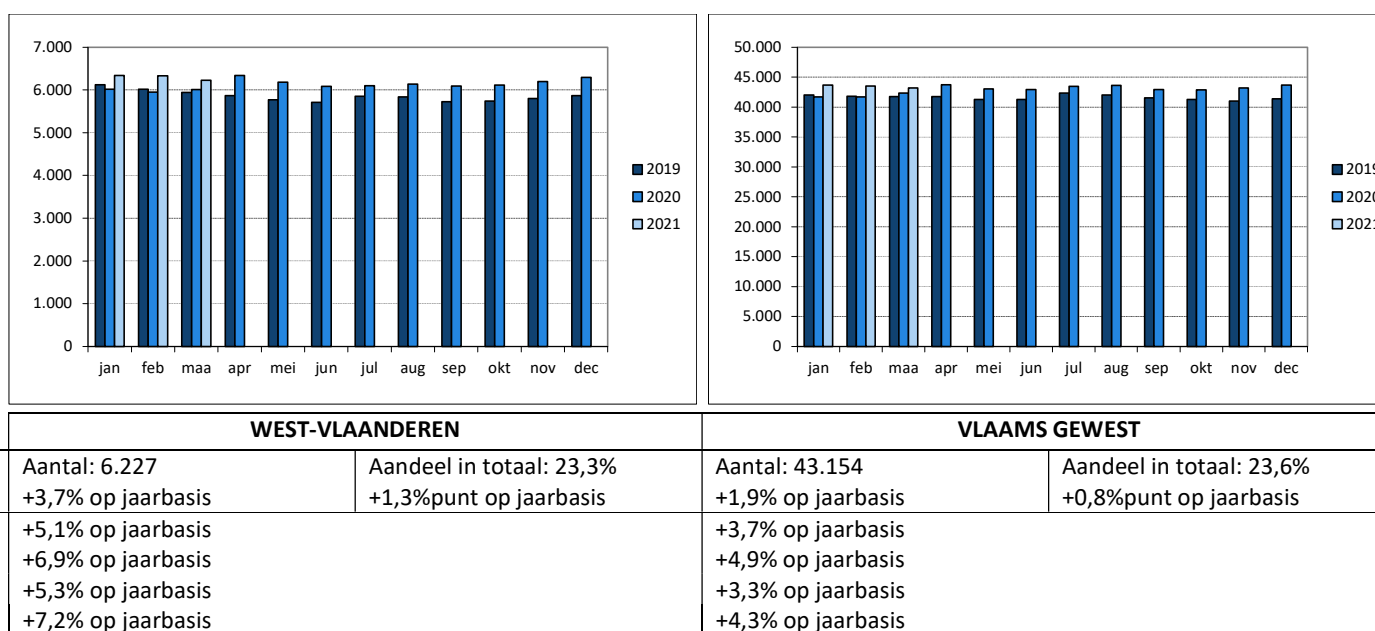
In *West-Vlaanderen* zet de afname van het aantal jeugdwerklozen zich verder in de eerste drie maanden van 2021. In het eerste kwartaal van 2021 telde *West-Vlaanderen* gemiddeld 6,5% minder werklozen jonger dan 25 jaar dan in hetzelfde kwartaal van 2020. De afname op jaarbasis is hiermee duidelijk groter dan in het laatste kwartaal van 2020 (-1,4%). Het aandeel jeugdwerklozen daalde van 21,8% in het eerste kwartaal van 2020 tot 19,9% in het eerste kwartaal van 2021.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld. In de eerste drie maanden van 2021 daalde de jeugdwerkloosheid met gemiddeld 6,1% op jaarbasis, wat net als in West-Vlaanderen een duidelijk sterkere afname is dan in het laatste kwartaal van 2020 (-1,5% op jaarbasis). Het aandeel werklozen jonger dan 25 jaar daalde in het Vlaamse Gewest van 19,1% in het eerste kwartaal van 2020 tot 17,5% in het eerste kwartaal van 2021.

De jeugdwerkloosheid evolueerde in zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen duidelijk beter dan de totale werkloosheid. De afname van het aantal jeugdwerklozen zette zich al in in het laatste kwartaal van 2020. In het eerste kwartaal van 2021 lag het aantal jeugdwerklozen zelfs onder dat van 2019, het niveau van voor de coronacrisis.

Indicator: aantal werklozen van 55 jaar en ouder²

Figuur 4: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden van 55 jaar en ouder op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

² De ondergrens van de groep van ouderen werd door de VDAB verschoven van 50 jaar naar 55 jaar.

In *West-Vlaanderen* steeg het aantal werkzoekenden van 55 jaar en ouder in het eerste kwartaal van 2021 (+5,1%) minder sterk dan in het laatste kwartaal van 2020 (+6,9%). Aangezien het aantal oudere werkzoekenden sterker steeg dan het totale aantal werkzoekenden, steeg het aandeel oudere werklozen van 22% in het eerste kwartaal van 2020 tot 22,6% in het overeenkomstige kwartaal van 2021.

In het *Vlaamse Gewest* was er een gelijkaardige evolutie. De toename van het aantal werkloze 55-plussers in het eerste kwartaal van 2021 was in Vlaanderen (+3,7%) kleiner dan in West-Vlaanderen. Net als in West-Vlaanderen steeg het aantal oudere werklozen in Vlaanderen op jaarbasis in het eerste kwartaal van 2021 minder sterk in vergelijking met het vierde kwartaal van 2020. Het aandeel 55-plussers in het totale aantal werklozen steeg van 22,7% in het eerste kwartaal van 2020 tot 23,1% in het eerste kwartaal van 2021.

In tegenstelling tot bij de -25-jarige werklozen zien we bij de oudere werklozen in zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen dat hun aandeel in de totale werkloosheid toeneemt.

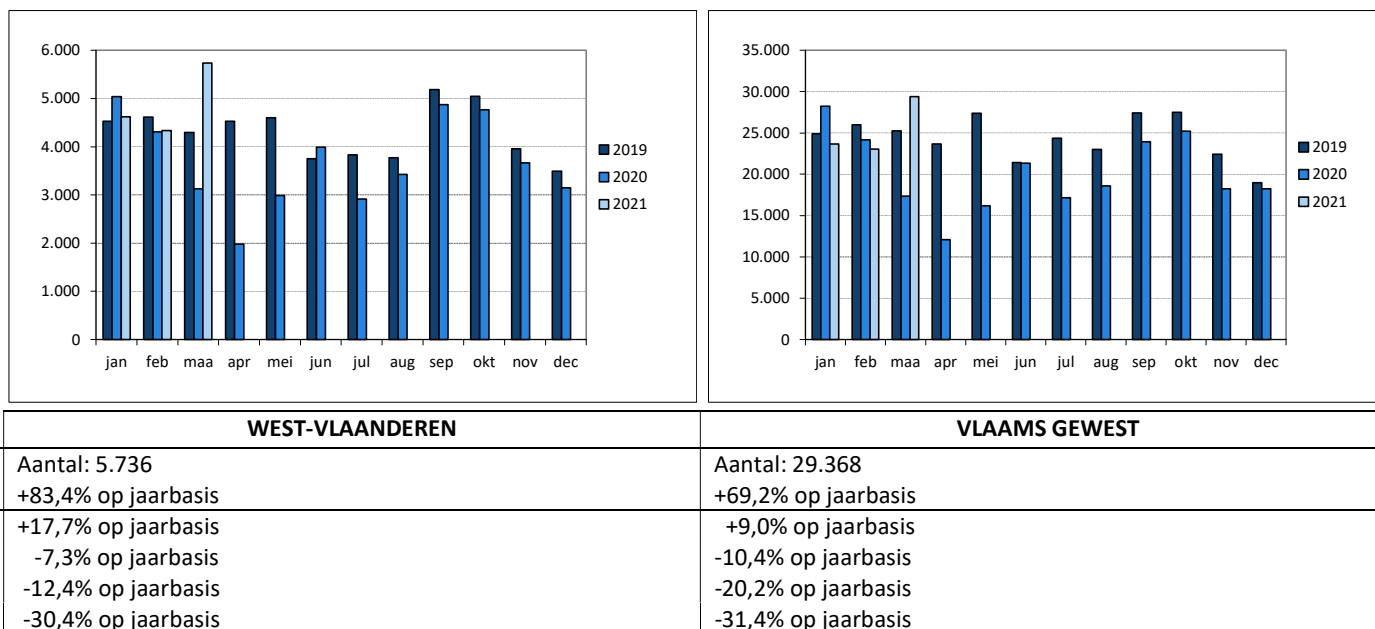
2. WERKAANBIEDINGEN

BRON: VDAB

Cijfers tot en met maart 2021.

Indicator: aantal ontvangen vacatures³

Figuur 5: Evolutie van het aantal ontvangen werkaanbiedingen voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

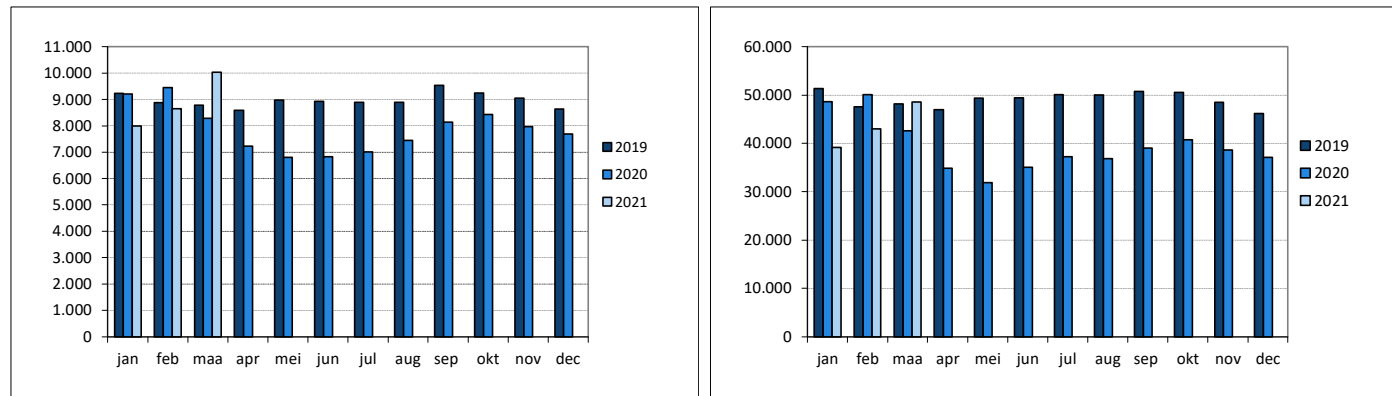
Na een afname op jaarbasis in januari (-8,3%) ontving de VDAB in *West-Vlaanderen* in februari (+0,5%) en vooral maart 2021 (+83,4%) meer vacatures dan in de overeenkomstige maanden van 2020. In het eerste kwartaal van 2021 lag het aantal ontvangen vacatures gemiddeld 17,7% hoger dan in het eerste kwartaal van 2020.

³ In het Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU). Wegens te grote niet-conjunctuurgerelateerde schommelingen worden de vacatures voor studentenjobs vanaf januari 2014 niet meer meegeteld in het Normaal Economisch Circuit. Vanaf januari 2015 worden enkel die vacatures meegenomen die rechtstreeks aan de VDAB worden gemeld.

In het *Vlaamse Gewest* ontving de VDAB in januari en februari 2021 minder vacatures dan in de overeenkomstige maanden van 2020 (respectievelijk -16,3% en -4,7%). Door de sterke toename op jaarbasis in maart (+69,2%) werden in het eerste kwartaal van 2021 gemiddeld 9% meer vacatures ontvangen dan in het eerste kwartaal van 2020. De toename op jaarbasis was hiermee een stuk kleiner dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal openstaande vacatures

Figuur 6: Evolutie van het aantal openstaande vacatures op het einde van de maand voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Maart 2021	Aantal: 10.037 +21,2% op jaarbasis	Aantal: 48.589 +14,0% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-0,9% op jaarbasis	-7,5% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-10,5% op jaarbasis	-19,8% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-17,3% op jaarbasis	-25,0% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-21,2% op jaarbasis	-30,2% op jaarbasis

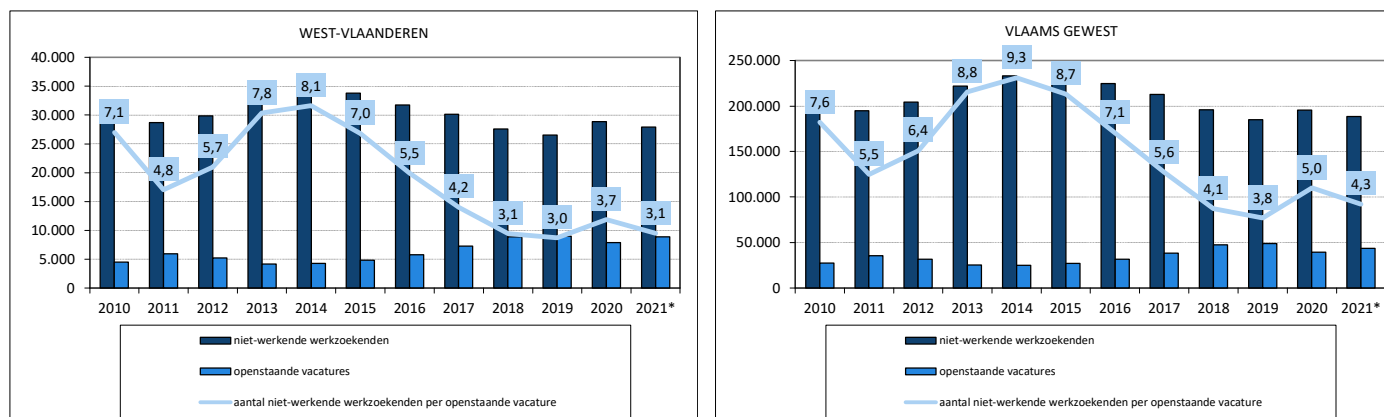
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Ondanks een aanzienlijke toename op jaarbasis in maart 2021 (+21,2%) stonden in *West-Vlaanderen* in het eerste kwartaal van 2021 iets minder vacatures open dan in het eerste kwartaal van 2020 (-0,9%). De afname op jaarbasis is hiermee heel wat kleiner dan in het laatste kwartaal van 2020 (-10,5%).

In het *Vlaamse Gewest* waren de afnames op jaarbasis in januari en februari 2021 (respectievelijk -19,5% en -14,1%) groter en de toename op jaarbasis in maart 2021 (+14%) kleiner dan in West-Vlaanderen. Hierdoor was ook de afname op jaarbasis in het hele eerste kwartaal van 2021 (-7,5%) in het Vlaamse Gewest groter dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature

Figuur 7: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2009-2021* (jan-maa 2021)

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Met 3,1 niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature is de arbeidsmarktkrapte in *West-Vlaanderen* in het eerste kwartaal van 2021 groter dan in 2020. De verhouding tussen niet-werkende werkzoekenden en openstaande vacatures komt hiermee opnieuw op het niveau van 2018 en 2019. De arbeidsmarktkrapte in *West-Vlaanderen* in het eerste kwartaal van 2021 blijft ook duidelijk groter dan gemiddeld in het *Vlaamse Gewest* (4,3).

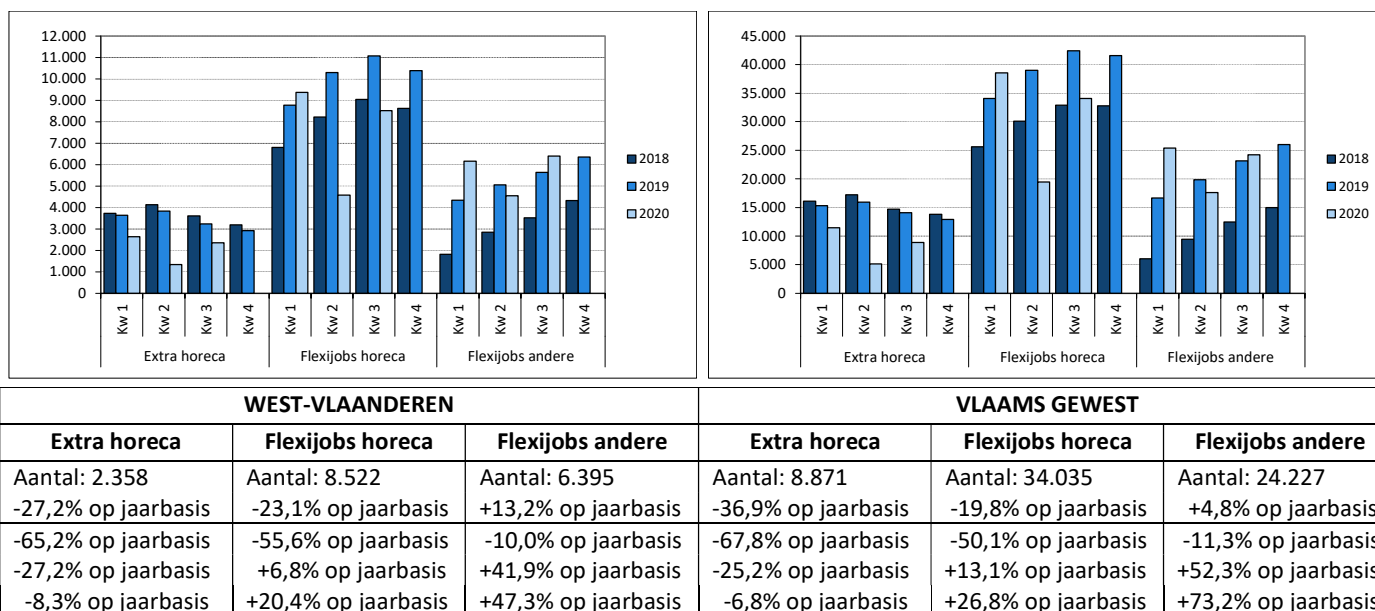
3. FLEXIJOBS, INTERIMARBEID EN STUDENTENJOBS

BRON: RSZ

Cijfers tot en met het derde kwartaal van 2020.

Indicator: aantal flexijobs⁴ naar plaats van tewerkstelling

Figuur 8: Evolutie van het aantal flexijobs voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: RSZ, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

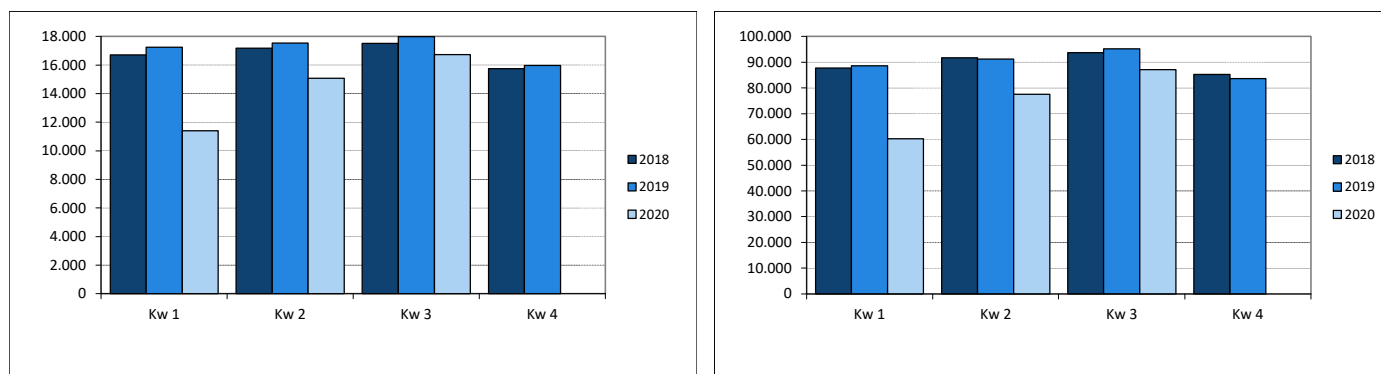
⁴ Extra horeca: aantal arbeidsplaatsen voor gelegenhedswerknemers via gewoon stelsel. Flexijobs horeca en andere: aantal arbeidsplaatsen voor werknemers tewerkgesteld volgens stelsel van de flexijobs. Voor de flexijobs wordt gekeken naar de belangrijkste tewerkstelling bij dezelfde werkgever. Als een werknemer in eenzelfde kwartaal een 'gewone job' en een flexijob had, dan zal die meestal geteld worden in het gewone stelsel. Elke werknemer die tijdens het kwartaal minstens één dag bij een werkgever heeft gewerkt, telt als één arbeidsplaats, ongeacht het aantal gewerkte dagen of de periodes van tewerkstelling.

In het derde kwartaal van 2020 telde *West-Vlaanderen* op jaarbasis 27,2% minder arbeidsplaatsen voor gelegenheidswerknemers in de horeca. De afname op jaarbasis is hiermee even groot als in het eerste kwartaal van 2020, maar duidelijk minder groot dan in het tweede kwartaal van 2020 (-65,2% op jaarbasis). Ook bij de flexijobs in de horeca is de invloed van de maatregelen om de verspreiding van COVID-19 in te dijken duidelijk zichtbaar. In het eerste kwartaal van 2020 was er nog een toename met 6,8% op jaarbasis, maar in het tweede en derde kwartaal waren er aanzienlijke afnames met respectievelijk 55,6% en 23,1% op jaarbasis. Bij de flexijobs in de andere sectoren was de invloed van COVID-19 kleiner; enkel in het tweede kwartaal van 2020 was er een afname op jaarbasis (-10%).

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie. In het eerste kwartaal van 2020 was de afname op jaarbasis van het aantal arbeidsplaatsen voor gelegenheidswerknemers in de horeca (25,2%) kleiner dan in *West-Vlaanderen*; in het tweede (-67,8%) en derde kwartaal (-36,9%) waren de afnames op jaarbasis groter dan in *West-Vlaanderen*. Bij de flexijobs in de horeca waren de afnames op jaarbasis in het tweede (-50,1%) en derde kwartaal (-19,8%) van 2020 kleiner dan in *West-Vlaanderen*. De invloed van COVID-19 op de flexijobs in andere sectoren lijkt in *Vlaanderen* groter te zijn dan in *West-Vlaanderen*; de afname op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2020 (-11,3%) was groter en de toename in het derde kwartaal (+4,8% op jaarbasis) was kleiner dan in *West-Vlaanderen*.

Indicator: aantal seizoen- en interimwerknemers naar woonplaats

Figuur 9: Evolutie van het aantal seizoen- en interimwerknemers voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 3 - 2020	Aantal: 16.732 -6,9% op jaarbasis	Aantal: 87.086 -8,6% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-14,1% op jaarbasis	-15,1% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-33,8% op jaarbasis	-32,1% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+1,4% op jaarbasis	-1,8% op jaarbasis

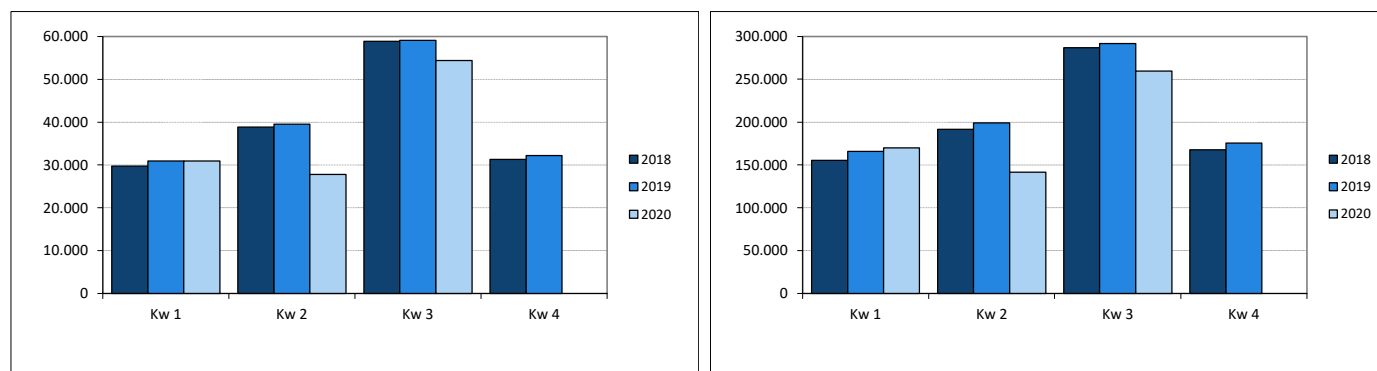
Bron: RSZ, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het eerste kwartaal van 2020 telde *West-Vlaanderen* 33,8% minder seizoen- en interimwerknemers dan in het eerste kwartaal van 2019; in het tweede en derde kwartaal waren de afnames met respectievelijk 14,1% en 6,9% kleiner dan in de overeenkomstige kwartalen van 2019. De invloed van COVID-19 is ook in deze indicator duidelijk zichtbaar.

In het Vlaamse Gewest zien we een sterk gelijkaardige evolutie. In het eerste kwartaal van 2020 was de afname van het aantal seizoen- en interimarbeiders (-32,1% op jaarbasis) iets kleiner dan in West-Vlaanderen; in het tweede (-15,1%) en derde (-8,6%) kwartaal van 2020 waren de afnames op jaarbasis in Vlaanderen iets groter dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal studenten met een studentenjob naar woonplaats

Figuur 10: Evolutie van het aantal studenten met een studentenjob voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 3 - 2020	Aantal: 54.348 -8,1% op jaarbasis	Aantal: 259.427 -11,1% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-29,7% op jaarbasis	-28,9% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-0,1% op jaarbasis	+2,3% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2019	+2,8% op jaarbasis	+4,5% op jaarbasis

Bron: RSZ, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het derde kwartaal van 2020 telde *West-Vlaanderen* 8,1% minder studenten met een studentenjob dan in het derde kwartaal van 2019. De afname op jaarbasis was hiermee duidelijk kleiner dan in het tweede kwartaal van 2020 (-29,7%). In het eerste kwartaal van 2020 bleef de afname op jaarbasis beperkt tot 0,1%. De gevolgen van de COVID-19-crisis situeerden zich ook hier vooral in het tweede kwartaal van 2020.

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen was er in het *Vlaamse Gewest* in het eerste kwartaal van 2020 een toename van het aantal studenten met een studentenjob (+2,3% op jaarbasis). In het tweede en derde kwartaal van 2020 waren er afnames met respectievelijk 28,9% en 11,1% op jaarbasis.

4. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID

BRON: RVA

Cijfers tot en met februari 2021.

Door de uitzonderlijke omstandigheden ingevolge de coronacrisis en de enorme omvang van het aantal aanvragen tot tijdelijke werkloosheid, besliste de Minister van Werk om de aanvraagprocedures sterk te vereenvoudigen om zo een snelle betaling van de getroffen werknemers te kunnen verzekeren⁵.

De RVA besliste daarom om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten en in plaats daarvan voorlopig enkel tabellen ter beschikking te stellen over de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19. De tellingsmethode van deze statistiek wijkt af van de gewone betaalstatistiek. Zo hebben de gegevens betrekking op de refertemaand (niet de indieningsmaand) en worden ze uitgedrukt in aantal werknemers (niet in fysieke eenheden of uitgevoerde betalingen)⁶.

Ondertussen werden alle dossiers behandeld en zijn de gebruikelijke statistieken inzake gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid (in budgettaire eenheden) opnieuw beschikbaar. Deze omvatten ook de tijdelijke werkloosheid als gevolg van COVID-19. Om de continuïteit van de gegevens omtrent de tijdelijke werkloosheid die uitsluitend het gevolg is van COVID-19 (in aantal personen) te verzekeren, zal de RVA deze ter beschikking blijven stellen gedurende de hele coronacrisis.

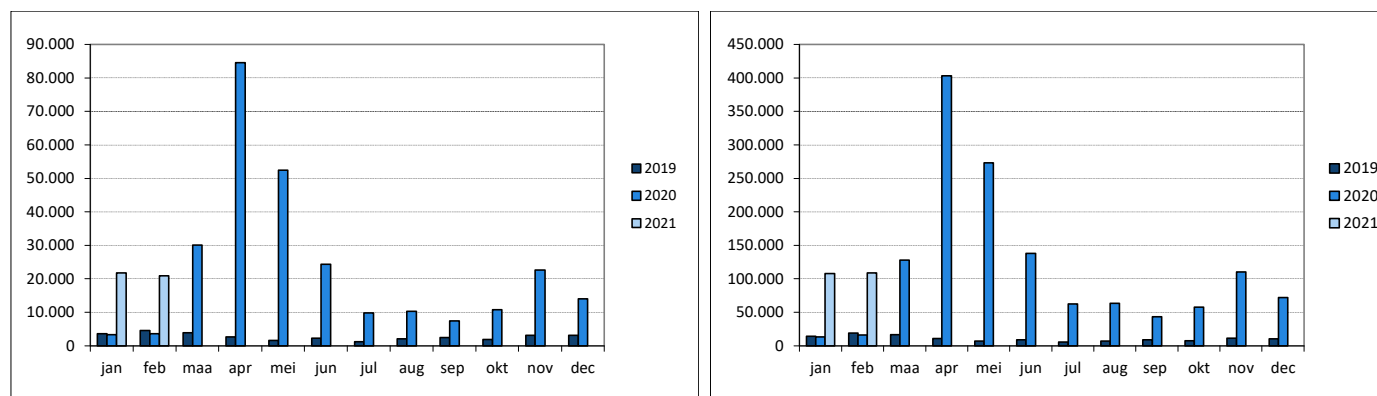
De cijfers omtrent het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid worden geteld naar woonplaats van de werknemer. De tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19 worden geteld naar maatschappelijke zetel van de werkgever.

⁵ Bron: <https://www.rva.be/nl/nieuws/tijdelijke-werkloosheid-ten-gevolge-van-het-uitbreken-van-het-coronavirus-covid-19-vereenvoudiging-van-de-procedure>.

⁶ Bron: <https://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken/tijdelijke-werkloosheid-wegens-coronavirus-covid-19/methodologie>.

Indicator: gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid⁷ (woonplaats werknemer, budgettaire eenheden)

Figuur 11: Evolutie van het gemiddelde aantal van de tijdelijke werkloosheid in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Februari 2021	Aantal: 20.859 +472,2% op jaarbasis (x 5,7)	Aantal: 109.089 +581,0% op jaarbasis (x 6,8)
Januari 2021	+544,0% op jaarbasis (x 6,4)	+734,8% op jaarbasis (x 8,3)
Kwartaal 4 - 2020	+479,9% op jaarbasis (x 5,8)	+700,8% op jaarbasis (x 8,0)
Kwartaal 3 - 2020	+376,2% op jaarbasis (x 4,8)	+668,7% op jaarbasis (x 7,7)
Kwartaal 2 - 2020	+2.364,5% op jaarbasis (x 24,6)	+2.896,1% op jaarbasis (x 30,0)
Kwartaal 1 - 2020	+208,0% op jaarbasis (x 3,1)	+215,2% op jaarbasis (x 3,2)

Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

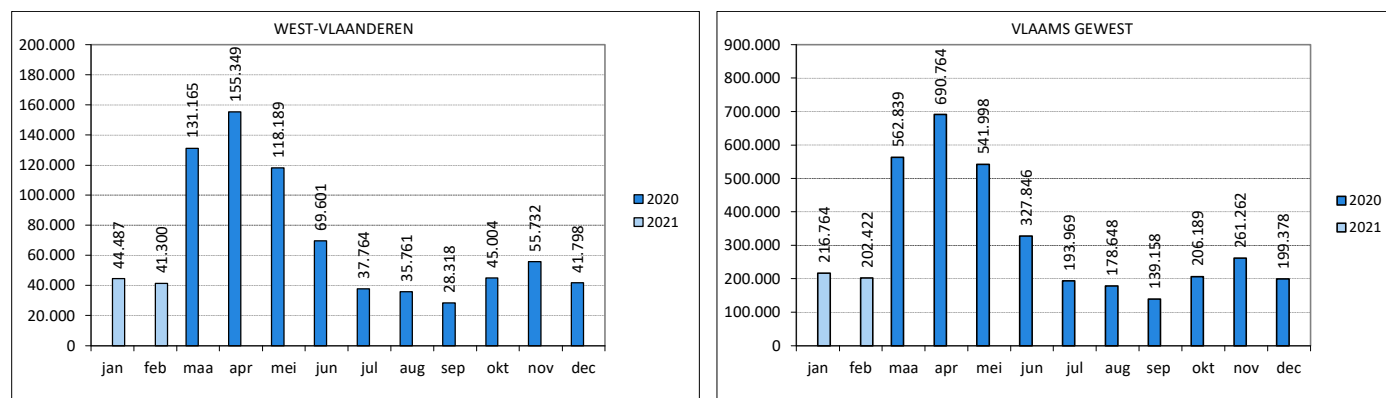
⁷ Het gemiddelde aantal van de tijdelijke werkloosheid brengt het aantal vergoedbare dagen van tijdelijke werkloosheid in verhouding tot het aantal potentiële arbeidsdagen in de betrokken maand. Deze cijfers mogen niet gebruikt worden als indicatie van de werklozen, omdat het gaat om personen die nog steeds door een arbeidscontract gebonden zijn, maar om tijdelijke redenen geen werk hebben. De voornaamste oorzaak van tijdelijke werkloosheid is van economische aard, maar ook weersomstandigheden, jaarlijkse vakantie voor beginnende werknemers, overmacht, technische stoornis of stakingen kunnen een oorzaak zijn.

Midden maart 2020 gingen in België maatregelen in voege om de verspreiding van COVID-19 in te dijken. De figuren tonen de grote impact die dit had op de tijdelijke werkloosheid. In de loop van mei en juni werden de maatregelen versoepeld, waardoor de toenames op jaarbasis van de tijdelijke werkloosheid iets kleiner werden. Door de verstrengde lockdown waarin België vanaf begin november 2020 opnieuw terecht kwam, was de toename op jaarbasis van het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid in *West-Vlaanderen* in het laatste kwartaal van 2020 (x 5,8 keer) groter dan in het voorgaande kwartaal (x 4,8 keer). In heel 2020 lag het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid 8,4 keer hoger dan in 2019. Ook in januari en februari 2021 lag het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid fors hoger dan in de overeenkomstige maanden van 2020 (respectievelijk 6,4 en 5,7 keer).

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie. In vergelijking met West-Vlaanderen waren de toenames op jaarbasis vanaf maart 2020 telkens groter in het Vlaamse Gewest. In het laatste kwartaal van 2020 lag het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid in Vlaanderen 8 keer hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2019. In heel 2020 lag het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid 10,7 keer hoger dan in 2019. Ook in januari (x 8,3 keer) en februari 2021 (x 6,8 keer) lag de tijdelijke werkloosheid fors hoger dan in januari en februari 2020.

Indicator: aantal tijdelijke werklozen als gevolg van COVID-19⁸ (maatschappelijke zetel werkgever, aantal personen)

Figuur 12: Evolutie van het aantal tijdelijke werklozen ingevolge COVID-19 naar geslacht in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

⁸ Het aantal tijdelijk werklozen betreft hier het aantal personen dat in de maanden maart 2020 tot en met februari 2021 een betaling ontvingen van de RVA omdat COVID-19 leidde tot tijdelijke werkloosheid. De statistiek omtrent het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid wordt uitgedrukt in budgettaire eenheden. Per betaling berekent men de budgettaire eenheid als de dagen gedeeld door het aantal vergoedbare dagen van de refertemaand (d.i. alle dagen uitgezonderd de zondagen). Als zodanig komt het aantal budgettaire eenheden ongeveer overeen met het aantal voltijdse equivalenten.

Door een verstrenging van de COVID-maatregelen eind oktober/begin november 2020 telde *West-Vlaanderen* vanaf oktober opnieuw meer tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19 dan in de drie voorgaande maanden. Begin december 2020 mochten de niet-essentiële winkels terug open onder voorwaarden, waardoor het aantal COVID-tijdelijke werklozen iets lager lag dan in oktober en november. In januari 2021 was het aantal tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19 iets hoger dan in december 2020 en in februari 2021 iets lager. In februari 2021 telde West-Vlaanderen 41.300 tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19, wat 68,5% minder is in vergelijking met maart 2020. In maart 2020 vertegenwoordigden de West-Vlaamse tijdelijk werklozen 23,3% van het Vlaamse totaal; in februari 2021 is dit aandeel gedaald tot 20,4%. In vergelijking met het West-Vlaamse aandeel loontrekkenden (18,5% op 31/12/2018) werd in West-Vlaanderen proportioneel meer gebruik gemaakt van de COVID tijdelijke werkloosheid.

Net als in West-Vlaanderen telde het *Vlaamse Gewest* vanaf oktober 2020 opnieuw meer tijdelijk werklozen dan in de drie voorgaande maanden en was er een afname in december. In januari en februari 2021 lag het aantal COVID-tijdelijke werklozen opnieuw iets hoger dan in december 2020. Het Vlaamse Gewest telde in februari 2021 202.422 tijdelijk werklozen. In Vlaanderen daalde het aantal tijdelijk werklozen (-64%) tussen maart 2020 en februari 2021 iets minder sterk dan in West-Vlaanderen.

Uit onderzoek bleek dat wie de voorbije maanden door COVID tijdelijk werkloos werd, slechts zelden koos voor een carrièreswitch of een opleiding⁹. Op 31 maart 2021 liep de huidige regeling omtrent tijdelijke werkloosheid om de gevolgen van de COVID-19 pandemie op te vangen ten einde. De komende maanden zal blijken welke gevolgen dit heeft voor de arbeidsmarkt.

⁹ Bron: <https://trends.knack.be/economie/beleid/na-corona-komen-de-gebreken-van-de-arbeidsmarkt-weer-aan-de-oppervlakte/article-longread-1698959.html>.

4. VERGUNDE WONINGEN

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Voorlopige cijfers tot en met december 2020 ¹⁰.

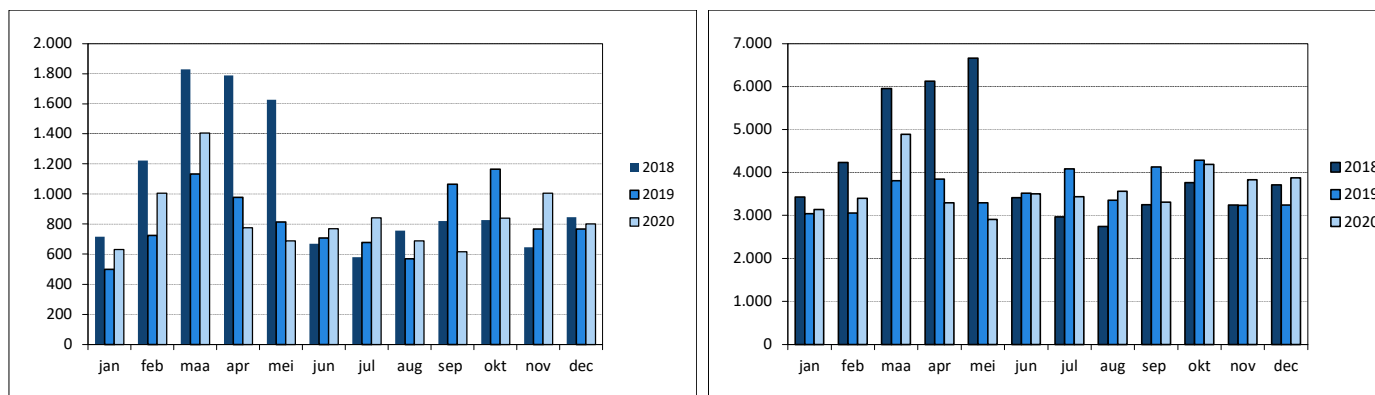
De statistiek van de vergunde woningen is een statistiek die onderhevig is aan grote schommelingen, waardoor de analyse telkens best gebeurt over een langere tijdspanne en op basis van (voortschrijdende) gemiddeldes. Bovendien werd de evolutie van de statistiek begin 2014, begin 2016 en begin 2018 grotendeels bepaald door (aangekondigde) wijzigingen in de regelgeving. Hierdoor is het moeilijker om op basis van de evolutie van deze statistiek uitspraken te doen over de conjuncturele evolutie, i.c. het consumentenvertrouwen.

Zo daalt bijvoorbeeld iedere twee jaar het toegelaten maximale E-peil voor nieuwbouwwoningen. Er was een verstrenging op 1 januari 2014, 1 januari 2016, 1 januari 2018 en er volgde een nieuwe op 1 januari 2020. Sinds januari 2018 is het K-peil vervangen door het S-peil. Om te voldoen aan de strengere eisen zijn meestal investeringen nodig die de bouwkost met ettelijke duizenden euro's verhogen. Bij elke verstrengingsronde stellen we in de statistiek een anticipatie-effect vast. In de maanden direct volgend op de verstrenging zien we een veel sterkere toename van het aantal vergunningen dan normaal. Na deze tijdelijke piek daalt het aantal vergunningen tot historisch lage niveaus (bron: www.vcb.be).

¹⁰ Omdat de FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), niet alle formulieren tijdig ontvangt, worden de ontbrekende cijfers bijgeschat op basis van historische gegevens per arrondissement. Zodra de FOD Economie over de volledige informatie beschikt, worden de voorlopige cijfers vervangen door definitieve cijfers.

Indicator: vergunde nieuwbouwwoningen

Figuur 13: Evolutie van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
December 2020	Aantal: 800 +4,3% op jaarbasis	Aantal: 3.871 +19,3% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-2,0% op jaarbasis	+10,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-7,1% op jaarbasis	-10,9% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-10,7% op jaarbasis	-8,9% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+29,1% op jaarbasis	+15,4% op jaarbasis

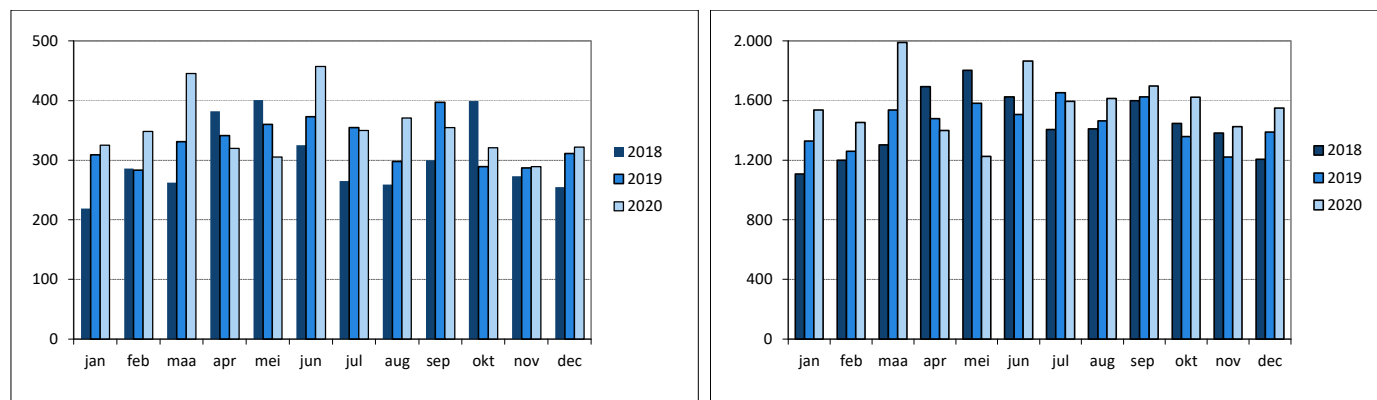
Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Ondanks toenames in december en vooral november werden in het laatste kwartaal van 2020 in *West-Vlaanderen* 2% nieuwbouwwoningen minder vergund dan in het vierde kwartaal van 2019. In heel 2020 werden 2% meer nieuwbouwwoningen vergund dan in 2019.

In het *Vlaamse Gewest* konden de toenames op jaarbasis in november en december de kleine afname op jaarbasis van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in oktober 2020 ruimschoots compenseren. In het laatste kwartaal van 2020 werden 10,4% meer nieuwbouwwoningen vergund dan in het vierde kwartaal van 2019. In heel 2020 werden 1% meer nieuwbouwwoningen vergund dan in 2019.

Indicator: vergunde renovatiewoningen

Figuur 14: Evolutie van het aantal vergunde renovatiewoningen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
December 2020	Aantal: 322 +3,5% op jaarbasis	Aantal: 1.549 +11,5% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+5,1% op jaarbasis	+15,9% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+2,5% op jaarbasis	+3,5% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	+0,7% op jaarbasis	-1,7% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+21,1% op jaarbasis	+20,8% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In de laatste drie maanden van 2020 werden in *West-Vlaanderen* telkens meer renovatiewoningen vergund dan in de overeenkomstige maanden van 2019. In het laatste kwartaal van 2020 werden gemiddeld 5,1% meer te renoveren woningen vergund dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een toename met 7% op jaarbasis.

In het *Vlaamse Gewest* waren de toenames op jaarbasis van het aantal vergunde te renoveren woningen in de laatste drie maanden van 2020 duidelijk groter dan in West-Vlaanderen. In het laatste kwartaal van 2020 werden in Vlaanderen gemiddeld 15,9% meer renovatiewoningen vergund dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een toename met 9,1%.

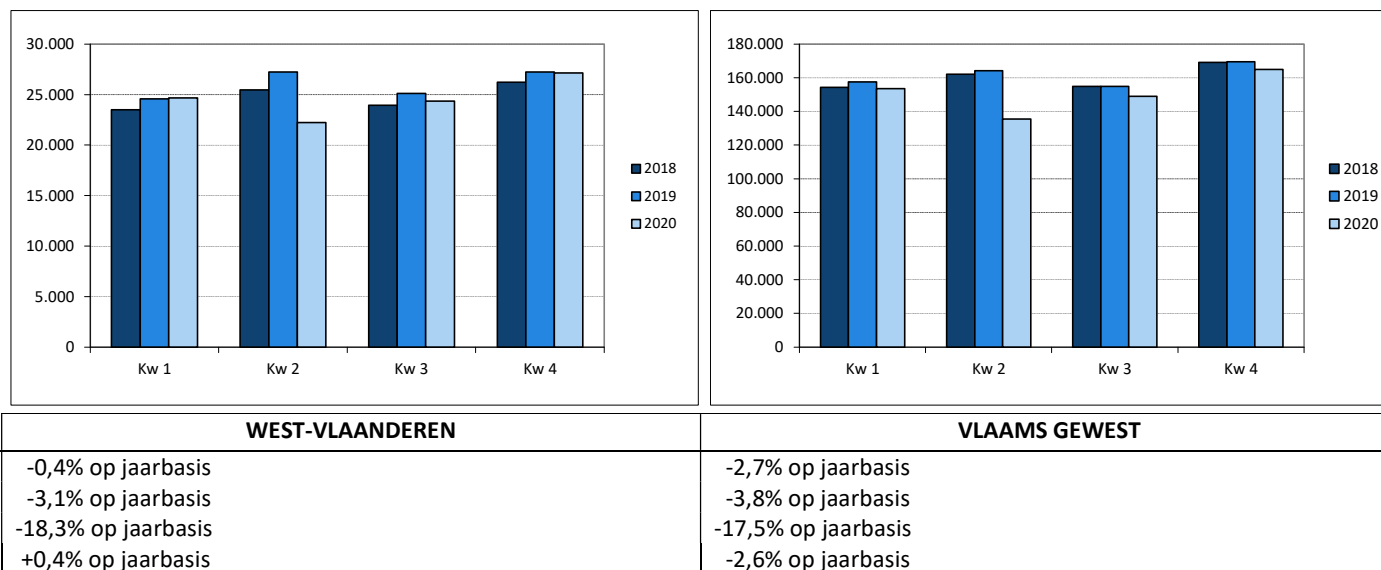
5. OMZET EN INVESTERINGEN

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Cijfers tot en met het vierde kwartaal van 2020.

Indicator: omzet¹¹

Figuur 15: Evolutie van de omzet (in miljoen euro) van ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

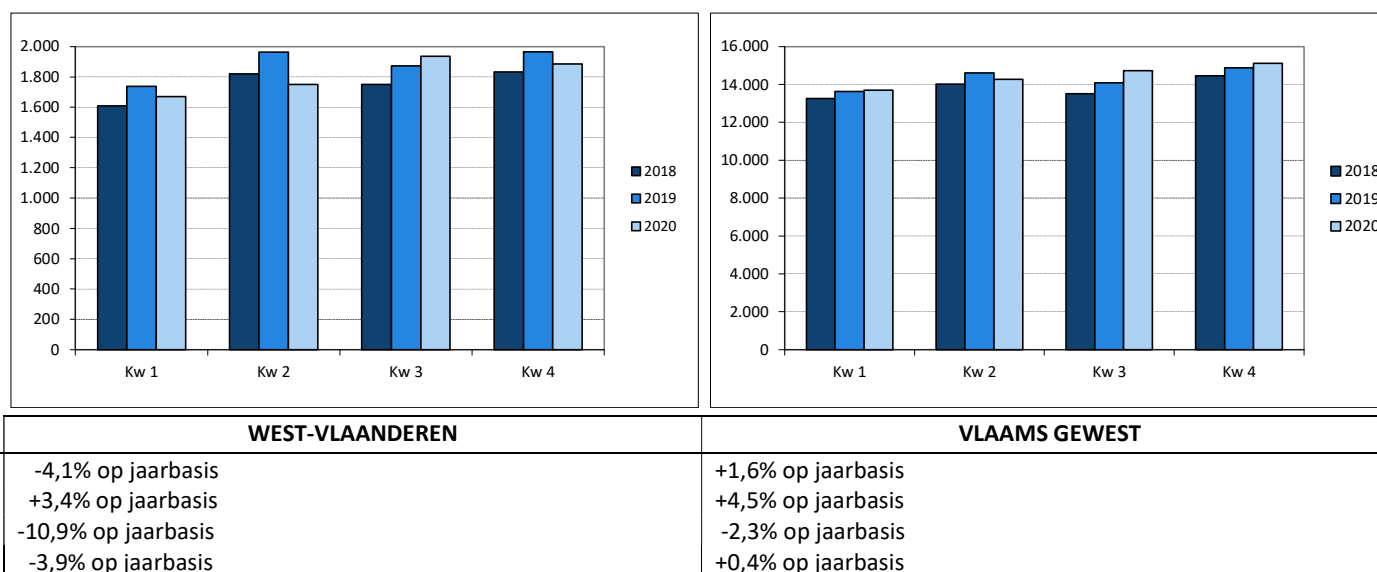
¹¹ Het feit dat de registratie gebeurt naar vestiging van de hoofdzetel betekent dat men niet noodzakelijk de economische activiteit in het betrokken arrondissement meet. Dit nadeel wordt afgezwakt omdat het hier over een evolutie doorheen de tijd gaat. Trimestriële procentuele veranderingen zijn dan belangrijker dan absolute gegevens. De gegevens omvatten alle bedrijven die onderworpen zijn aan de btw, ongeacht de grootte van het bedrijf. Uitzonderingen hierop zijn vrijgestelde vennootschappen of structuren (bvb kleine zelfstandigen die minder dan 25.000 euro per jaar verdienen en geen btw-aangifte moeten invullen) en een aantal sectoren (landbouw, bosbouw en visserij (A), personen- en goederenvervoer over binnenwateren (50.3 en 50.4), financiële activiteiten en verzekeringen (K), exploitatie van en handel in onroerend goed (L), rechtskundige dienstverlening (69.1), openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O), onderwijs (P), menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q), bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten (91), loterijen en kansspelen (92), verenigingen (94), huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (T) en extraterritoriale organisaties en lichamen (U)).

In het laatste kwartaal van 2020 realiseerden de ondernemingen met zetel in *West-Vlaanderen* 0,4% minder omzet dan in het vierde kwartaal van 2019. De afname op jaarbasis is hiermee minder groot dan in het tweede en derde kwartaal van 2020. In heel 2020 werd in West-Vlaanderen 5,5% minder omzet gerealiseerd dan in 2019.

In het *Vlaamse Gewest* was de afname van de omzet van ondernemingen in het laatste kwartaal van 2020 (-2,7% op jaarbasis) groter dan in West-Vlaanderen. Ook in heel 2020 was de afname van de omzet (-6,7% op jaarbasis) groter dan in West-Vlaanderen.

Indicator: omzet in de kleinhandel

Figuur 16: Evolutie van de omzet (in miljoen euro) van ondernemingen in de kleinhandel met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het vierde kwartaal van 2020 daalde de omzet van de kleinhandel in *West-Vlaanderen* met 4,1% op jaarbasis. De verplichte sluiting van niet-essentiële winkels van begin november tot begin december 2020 speelde hierbij ongetwijfeld een rol. In tegenstelling tot de evolutie van de totale omzet was er in de kleinhandel op jaarbasis een

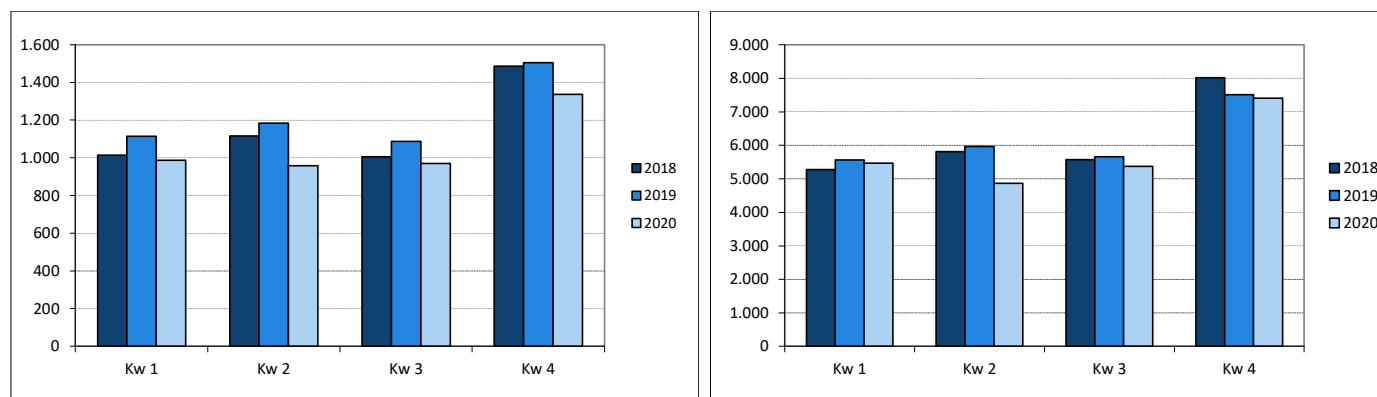
duidelijke stijging van het omzetcijfer in het derde kwartaal van 2020. Mogelijks is dit een inhaalbeweging wegens uitgestelde aankopen in het tweede kwartaal van 2020¹²In heel 2020 realiseerde de kleinhandel in West-Vlaanderen 4% minder omzet dan in 2019.

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen en ondanks de sluiting van niet-essentiële winkels in november 2020, lag de omzet van de kleinhandel in het *Vlaamse Gewest* in het laatste kwartaal van 2020 1,6% hoger dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 realiseerde de kleinhandel in Vlaanderen zelfs 1% meer omzet dan in 2019.

¹² Zie vorige conjunctuurnota van januari 2021.

Indicator: investeringen

Figuur 17: Evolutie van de investeringen (in miljoen euro) van ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Kwartaal 4 - 2020	-11,1% op jaarbasis	-1,5% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-10,9% op jaarbasis	-4,9% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-19,0% op jaarbasis	-18,4% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-11,5% op jaarbasis	-1,8% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het laatste kwartaal van 2020 was de afname van de investeringen bij ondernemingen met zetel in *West-Vlaanderen* (-11,1% op jaarbasis) iets groter dan in het derde kwartaal, maar wel kleiner dan in de eerste twee kwartalen van 2020. In heel 2020 werden gemiddeld 13,1% minder investeringen doorgevoerd dan in 2019.

In zowel het derde (-4,9%) als het vierde kwartaal (-1,5%) van 2020 daalden de investeringen op jaarbasis in het Vlaamse Gewest duidelijk minder sterk dan in West-Vlaanderen. In heel 2020 werd in Vlaanderen gemiddeld 6,4% minder geïnvesteerd dan in 2019.

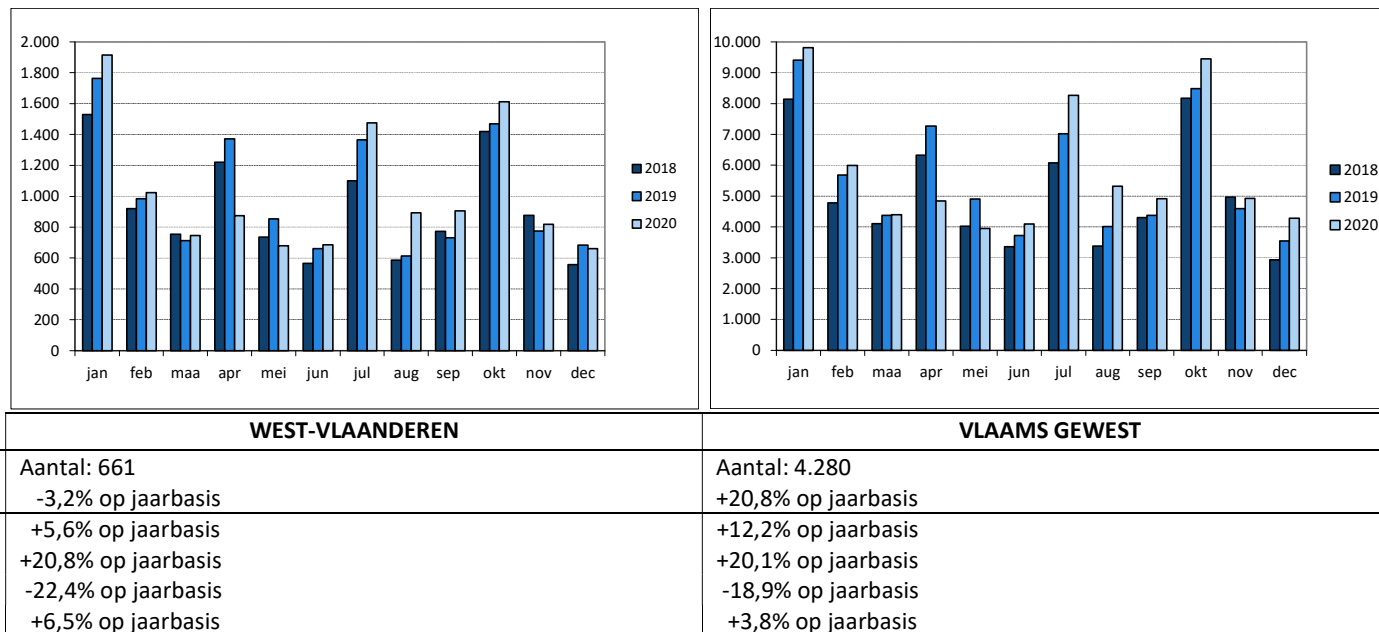
6. STARTERS

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Cijfers tot en met december 2020.

Indicator: starters¹³

Figuur 18: Evolutie van het aantal starters in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

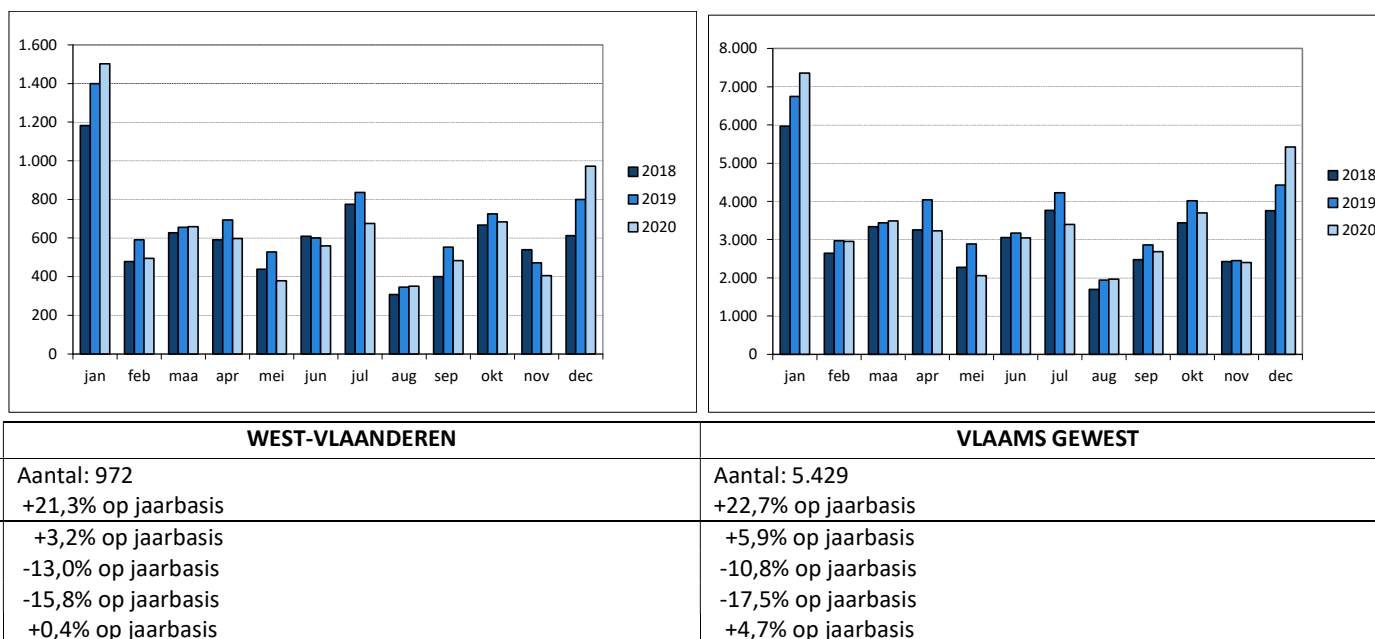
Ondanks een kleine afname in december 2020 telde *West-Vlaanderen* in het laatste kwartaal 5,6% meer starters dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een toename met 2,5% op jaarbasis.

¹³ Het aantal starters wordt gedefinieerd als de som van het aantal nieuwe btw-plichtige ondernemingen en het aantal wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen. Niet-btw-plichtige ondernemingen worden niet opgenomen (zoals sommige handelsvennootschappen of non-profitorganisaties). De statistiek is gebaseerd op administratieve gegevens, wat noopt tot omzichtigheid bij de interpretatie van de cijfers. Een deel van het waargenomen verloop heeft immers een administratieve oorsprong die niet noodzakelijk beantwoordt aan een economische realiteit.

In het *Vlaamse Gewest* was er in de laatste drie maanden van 2020 telkens een toename van het aantal starters op jaarbasis. In het laatste kwartaal van 2020 was de toename op jaarbasis van het aantal starters in Vlaanderen (+ 12,2%) een stuk groter dan in West-Vlaanderen. In heel 2020 was de toename van het aantal starters (+4,3% op jaarbasis) groter dan in West-Vlaanderen.

Indicator: stopzettingen en schrappingen

Figuur 19: Evolutie van het aantal stopzettingen en schrappingen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Ondanks afnames op jaarbasis in oktober en november telde *West-Vlaanderen* in het laatste kwartaal van 2020 3,2% meer stopzettingen dan in het vierde kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een afname met 5,3% op jaarbasis.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld. In oktober en november 2020 kende het aantal stopzettingen afnames op jaarbasis, maar door de sterke toename in december was er in het laatste kwartaal van 2020 een toename op jaarbasis met gemiddeld 5,9%. In heel 2020 was de afname op jaarbasis (-3,4%) kleiner dan in West-Vlaanderen.

In zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen valt op dat er in 2020 enkel een duidelijke toename was van het aantal stopzettingen in januari (voor de crisis) en in december. We weten uit gegevens van de RSVZ dat er in december ook minder overbruggingskredieten aangevraagd werden door zelfstandigen. De RSVZ had hier zelf nog geen echte verklaring voor. De trend van beide reeksen zal wellicht indicatief zijn voor de evolutie van het totale aantal zelfstandigen en zullen we aldus nauwlettend in de gaten houden en meer in detail blijven analyseren

De daling van het aantal stopzettingen is vermoedelijk ook een gevolg van de crisis, aangezien bedrijven volop gebruik konden maken van steunmaatregelen van de overheid (cf. infra). De vrees bestaat dat de impact op langere termijn zal volgen (cfr. hoofdstuk faillissementen en verloren jobs). De cijfers van december verscherpen alvast onze aandacht.

Indicator: nettogroei¹⁴

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
December 2020	Aantal: -311 +163,6% op jaarbasis	Aantal: -1.149 +30,3% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	+10,8% op jaarbasis	+24,4% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+80,8% op jaarbasis	+63,9% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-33,8% op jaarbasis	-21,4% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	+26,1% op jaarbasis	+1,9% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Doordat het aantal starters procentueel sterker toenam dan het aantal stopzettingen, lag de nettogroei van ondernemingen in *West-Vlaanderen* in het vierde kwartaal van 2020 gemiddeld 10,8% hoger dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 lag de nettogroei van ondernemingen 19,6% hoger dan in 2019.

In het *Vlaamse Gewest* lag de nettogroei in het vierde kwartaal van 2020 op jaarbasis 24,4% hoger. De nettogroei van ondernemingen in heel 2020 lag in Vlaanderen (+18% op jaarbasis) iets lager dan in West-Vlaanderen.

¹⁴ Saldo van starters en stopzettingen/schrappingen.

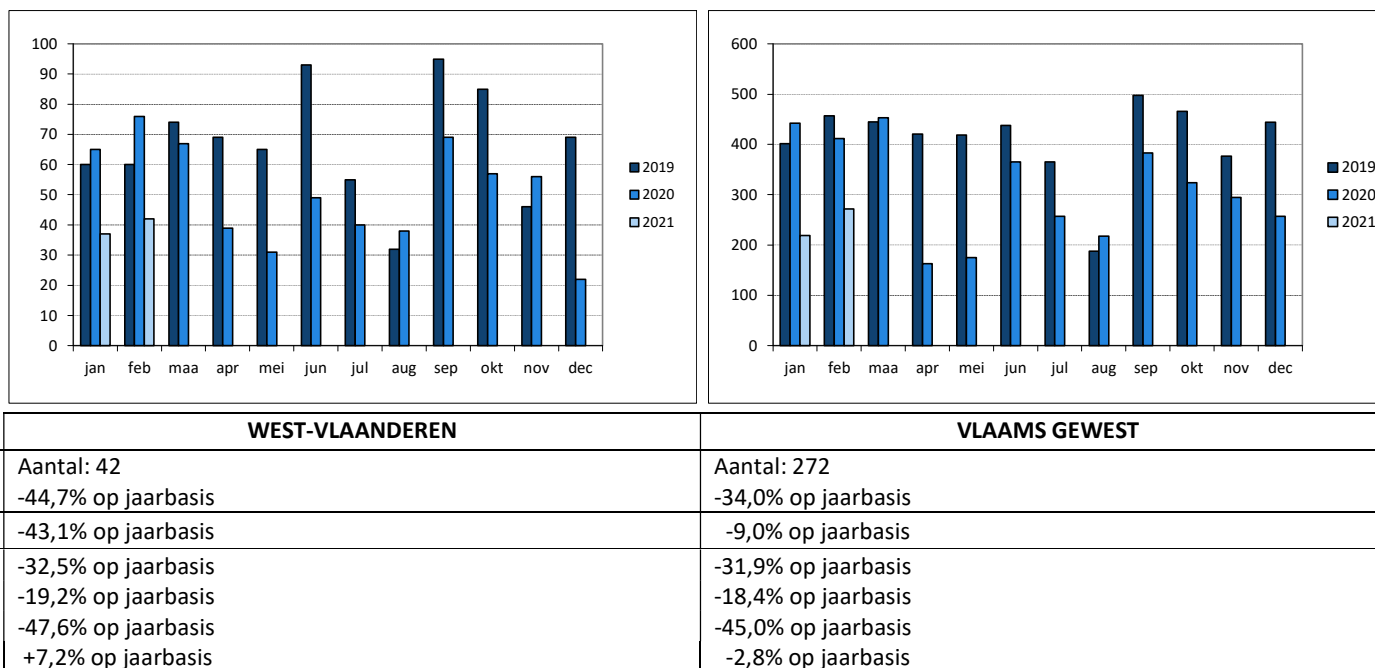
7. FAILLISSEMENTEN EN VERLOREN JOBS

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, VDAB

Cijfers tot en met februari 2021.

Indicator: faillissementen

Figuur 20: Evolutie van het aantal faillissementen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De sterke afname van het aantal faillissementen in *West-Vlaanderen* in het laatste kwartaal van 2020 zet zich verder in januari en februari 2021 met afnames van respectievelijk 43,1% en 44,7% op jaarbasis.

In het *Vlaamse Gewest* was de afname van het aantal faillissementen op jaarbasis in januari 2021 (-9%) beperkt in vergelijking met het laatste kwartaal van 2020 (-31,9% op jaarbasis). In februari 2021 was er wel een aanzienlijke afname met 34% op jaarbasis.

Er zijn echter een aantal elementen die een grote impact hebben op deze cijfers. Zo moet er rekening mee gehouden worden dat er een zekere vertraging is tussen de stopzetting van de economische activiteit en de faillietverklaring door de handelsrechtbank. Als gevolg daarvan is een economische impact ook met vertraging zichtbaar in de cijfers. Bovendien werkten veel ondernemingsrechtbanken en griffies door de COVID-19 crisis met een verminderde capaciteit en beperkten ze hun activiteiten. Daarnaast werd op 24 april 2020 een KB gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad dat resulteerde in de bevrozing van de faillissementsprocedure voor de rechtbanken. Het doel van dit besluit was om bedrijven die vóór 18 maart 2020 in goede gezondheid verkeerden, te beschermen tegen de gevolgen van de COVID-19 crisis. Dit moratorium op faillissementen was in voege tot en met 17 juni 2020. De gevreesde storm aan faillissementen na de zomer¹⁵ is er vooralsnog niet gekomen. Bovendien heeft de regering op vrijdag 6 november 2020 een nieuw moratorium op faillissementen goedgekeurd dat in voege was tot en met 31 januari 2021. Enigszins tegen de verwachtingen in werd dit moratorium niet verlengd.

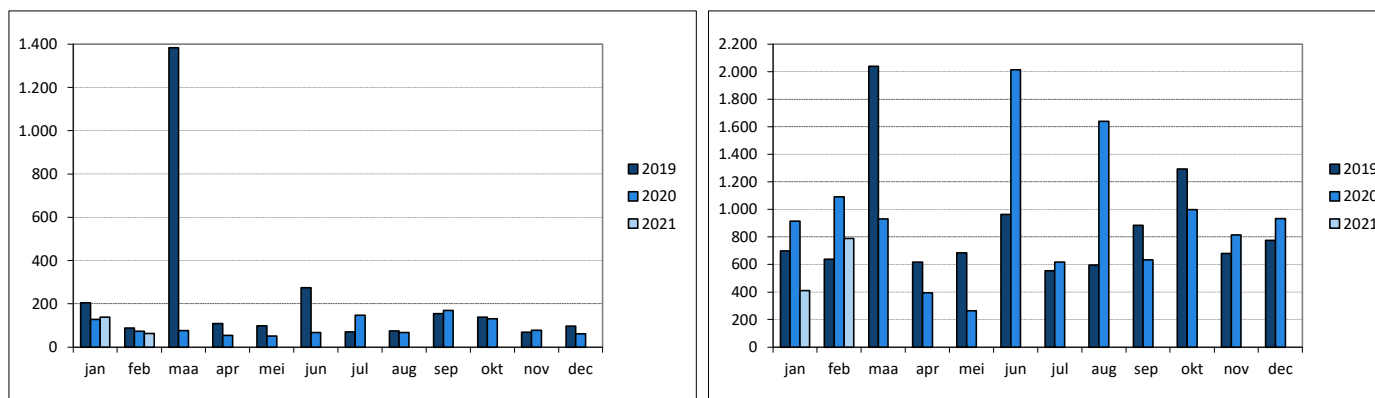
Handelsinformatiekantoor Graydon waarschuwt ook voor een verkeerd effect van de faillissementswetgeving. Deze wetgeving wil ondernemingen die op een ongelukkige manier in de problemen zijn gekomen een tweede kans geven. Deze ondernemingen kunnen zich door de handelsrechtbank failliet laten verklaren op bekentenis en daarna opnieuw starten. De vrees bestaat echter dat ondernemingen die door COVID-19 in moeilijkheden zijn geraakt, maar voordien financieel gezond waren, zich failliet zullen laten verklaren op bekentenis om daarna snel opnieuw op te starten. Als dit massaal gebeurt, dreigt mogelijks een enorme kettingreactie waarbij bijvoorbeeld leveranciers die nog facturen hebben openstaan, failliet dreigen te gaan¹⁶.

¹⁵ Bron: <https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/federaal/faillissementenstorm-pas-na-de-zomer/10233566.html>.

¹⁶ BELGA, 'Zonder ingreep dreigen 50.000 coronafaillissementen', Het Laatste Nieuws, 1 juli 2020.

Indicator: verloren jobs ten gevolge van faillissementen

Figuur 21: Evolutie van het aantal verloren gegane arbeidsplaatsen door faillissementen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Februari 2021	Aantal: 62 -16,2% op jaarbasis	Aantal: 788 -27,7% op jaarbasis
Januari 2021	+7,0% op jaarbasis	-55,1% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-11,2% op jaarbasis	-0,1% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+28,8% op jaarbasis	+42,0% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-64,3% op jaarbasis	+17,8% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2020	-83,3% op jaarbasis	-13,1% op jaarbasis

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Ondanks een sterke afname van het aantal faillissementen gingen in *West-Vlaanderen* in januari 2021 op jaarbasis 7% meer jobs verloren ten gevolge van een faillissement. De afname van het aantal faillissementen in februari 2021 ging gepaard met een afname van het aantal verloren jobs ten gevolge van een faillissement (-16,2% op jaarbasis). Voor de maanden januari en februari 2021 vermelden we het banenverlies door de faillissementen van Wima uit Oostende (januari, 42 jobs), Eurofrost uit Kortrijk (januari, 40 jobs) en Calleeuw-Blieck uit Brugge (januari, 18 jobs).

In het *Vlaamse Gewest* ging de afname op jaarbasis van het aantal faillissementen in zowel januari als februari 2021 gepaard met een afname van het aantal jobs dat verloren ging ten gevolge van een faillissement (respectievelijk -55,1% en -27,7%).

Indicator: collectieve ontslagen¹⁷

	WEST-VLAANDEREN		VLAAMS GEWEST	
	Volledig uitgevoerd	Intentie	Volledig uitgevoerd	Intentie
Januari-Maart 2021	Aantal bedrijven: 2 +1 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 3 +3 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 17 +8 op jaarbasis	Aantal bedrijven: 11 +11 op jaarbasis
	Aantal ontslagen: 160 +126 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 30 +30 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 1.060 +700 op jaarbasis	Aantal ontslagen: 683 +683 op jaarbasis

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In de periode januari-maart 2021 verloren in *West-Vlaanderen* 160 mensen hun job als gevolg van twee collectieve ontslagen. Nog eens 30 banen zijn bedreigd door drie aangekondigde intenties voor collectief ontslag.

In dezelfde periode verloren in het *Vlaamse Gewest* 1.060 mensen hun job bij 17 collectieve ontslagen en zijn 683 banen bedreigd door 11 aangekondigde intenties voor collectief ontslag.

¹⁷ De statistiek van de collectieve ontslagen bevat twee onderdelen, met name deel 1: de intenties tot collectief ontslag en deel 2: de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen. De intenties tot collectief ontslag werden gemeld aan de sociale interventieadviseur maar de sociale onderhandelingen moeten nog starten of zijn nog bezig. Bij de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen is het collectief ontslag volledig beschreven en werden alle te doorlopen procedures voltooid. Het aantal collectieve ontslagen in de oorspronkelijke intentie kan dus nog afwijken van het uiteindelijke aantal collectieve ontslagen. Alle collectieve ontslagen komen slechts één keer voor in de statistiek: ofwel bij het eerste deel (de intenties) ofwel later bij deel twee (de effectieve collectieve ontslagen).

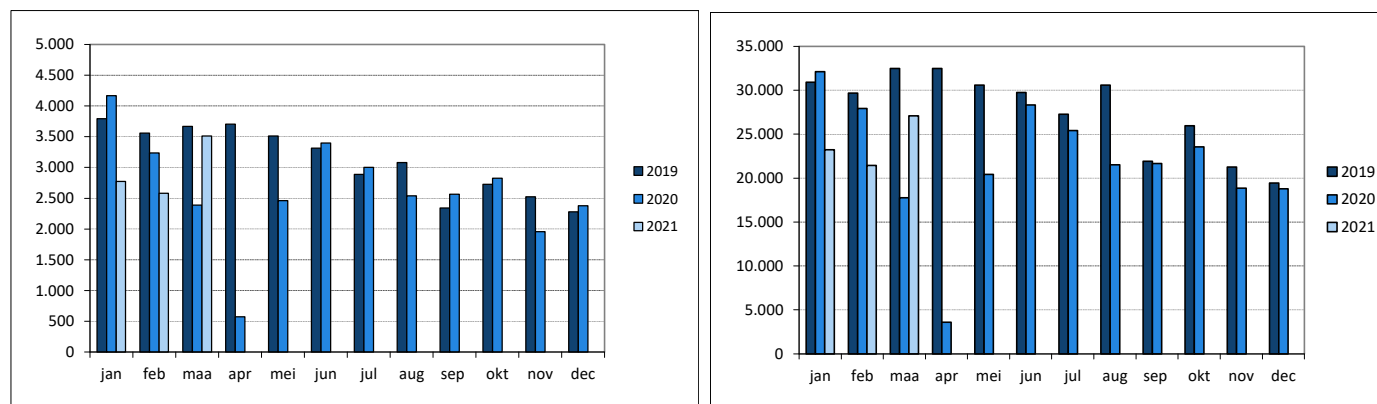
8. INSCHRIJVINGEN VAN PERSONENWAGENS

BRON: FEBIAC

Cijfers tot en met maart 2021.

Indicator: inschrijvingen van nieuwe personenwagens

Figuur 22: Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Maart 2021	Aantal: 3.510 +46,9% op jaarbasis	Aantal: 27.080 +52,3% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	-9,6% op jaarbasis	-7,7% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-4,8% op jaarbasis	-8,2% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	-2,5% op jaarbasis	-14,0% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-38,9% op jaarbasis	-43,6% op jaarbasis

Bron: FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De sterke toename op jaarbasis van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in *West-Vlaanderen* in maart 2021 (+46,9%) kon de afnames in januari (-33,6%) en februari (-20,3%) niet teniet doen. In het eerste kwartaal van 2021 werden 9,6% minder nieuwe personenwagens ingeschreven dan in hetzelfde kwartaal van 2020.

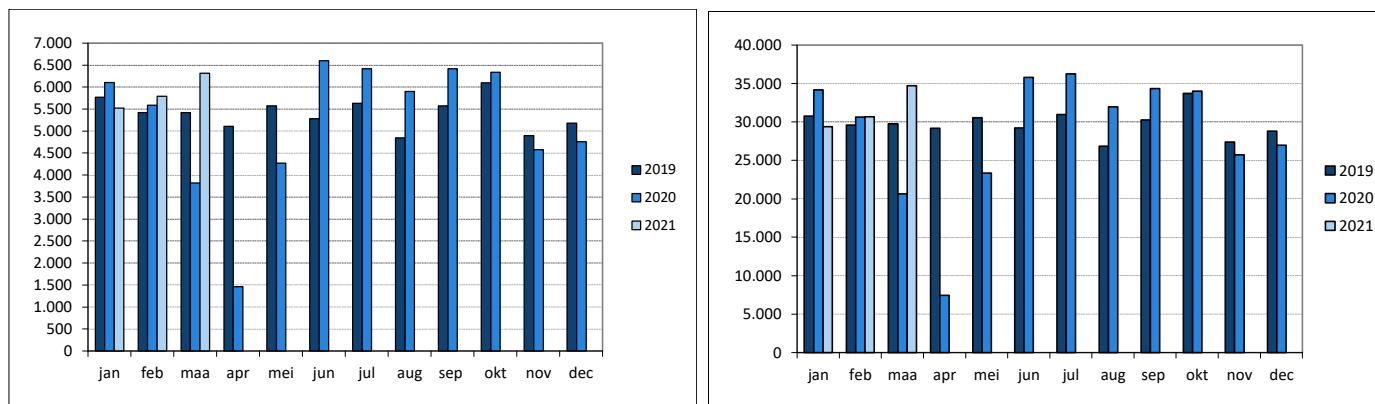
In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. De afnames op jaarbasis in januari (-27,6%) en februari (-23,2%) werden gevolgd door een sterke toename in maart 2021 (+52,3%), maar toch was er in het eerste kwartaal een afname van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens met gemiddeld 7,7% op jaarbasis.

De sterke toename op jaarbasis van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in maart 2021 is vooral toe te schrijven aan het lage aantal inschrijvingen in maart 2020. Door de maatregelen die België invoerde om de verspreiding van COVID-19 in te dijken, waren autohandels vanaf midden maart 2020 verplicht gesloten en

mochten bestelde en beschikbare voertuigen niet geleverd worden waardoor deze bijgevolg ook niet konden worden ingeschreven. In maart 2021 keert het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens terug naar een niveau dat vergelijkbaar is met dat van voor de uitbraak van de COVID-19 pandemie.

Indicator: inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens

Figuur 23: Evolutie van het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS GEWEST
Maart 2021	Aantal: 6.315 +65,2% op jaarbasis	Aantal: 34.703 +68,3% op jaarbasis
Kwartaal 1 - 2021	+13,6% op jaarbasis	+10,9% op jaarbasis
Kwartaal 4 - 2020	-3,1% op jaarbasis	-3,6% op jaarbasis
Kwartaal 3 - 2020	+16,7% op jaarbasis	+16,5% op jaarbasis
Kwartaal 2 - 2020	-22,7% op jaarbasis	-25,1% op jaarbasis

Bron: FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Ondanks een afname op jaarbasis in januari werden in *West-Vlaanderen* in het eerste kwartaal van 2020 gemiddeld 13,6% meer tweedehandspersonenwagens ingeschreven dan in het eerste kwartaal van 2020.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld en lag het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in het eerste kwartaal van 2021 10,9% hoger dan in het eerste kwartaal van 2020.

Net als bij de nieuwe personenwagens kan de sterke toename van het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in maart 2021 vooral worden toegeschreven aan het lage aantal inschrijvingen in maart 2020 door het invoeren van de maatregelen om de verspreiding van COVID-19 in te dijken. Echter, in tegenstelling tot bij de

nieuwe personenwagens is het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in februari en vooral maart 2021 niet alleen hoger dan in 2020, maar ook dan in 2019. Volgens Traxio, de federatie van de autosector en aanverwante sectoren, zijn hiervoor meerdere oorzaken zoals het feit dat mensen door de huidige economische en financiële onzekerheid kiezen voor een goedkopere tweedehandspersonenwagen, dat door thuiswerk minder verplaatsingen nodig zijn en dat tweedehandspersonenwagens sneller beschikbaar zijn¹⁸.

¹⁸ Bron: https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20210412_96406235

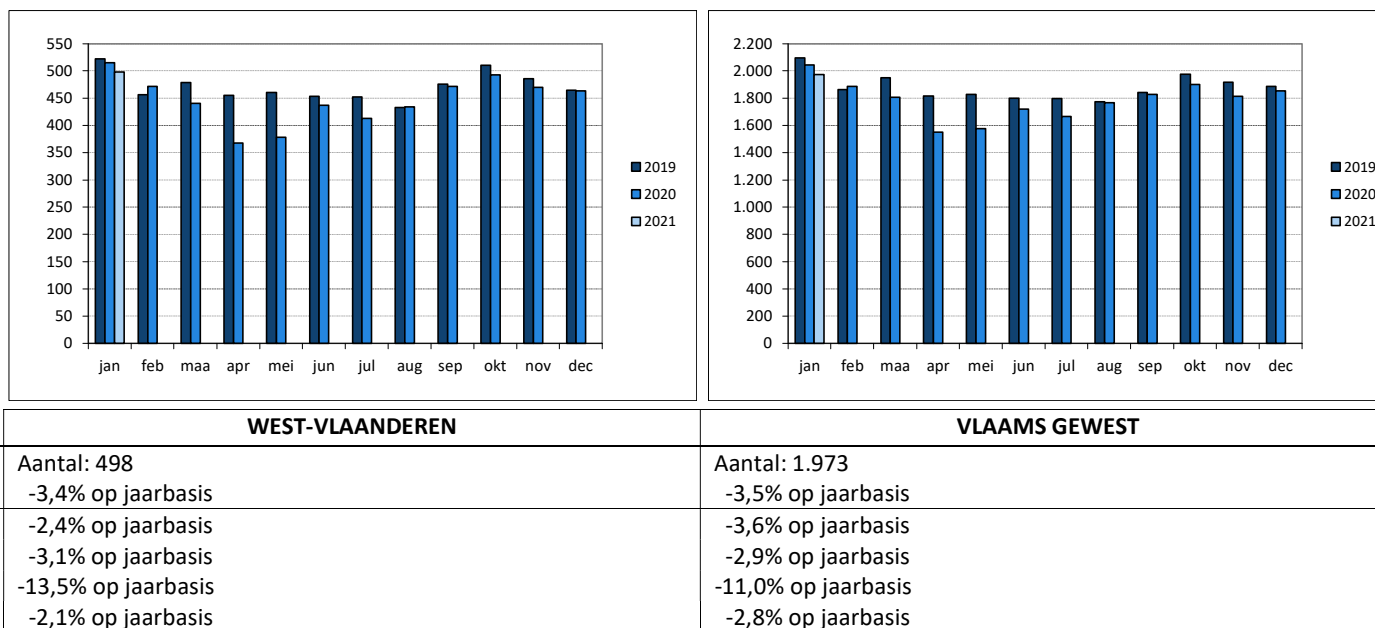
9. ELEKTRICITEITSVERBRUIK

BRON: FLUVIUS

Cijfers tot en met januari 2021.

Indicator: niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik¹⁹

Figuur 24: Evolutie van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik (in miljoen kWh) in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest

Bron: FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het laatste kwartaal van 2020 lag het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in *West-Vlaanderen* gemiddeld 2,4% lager dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een afname met 5,2% op jaarbasis. Ook in januari 2021 was er een afname met 3,4% op jaarbasis.

¹⁹ Niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik met aansluitingsvermogen <56 kVA en ≥56 kVA en telegelezen Automatic Meter Reading (AMR)-toegangspunten. De AMR-meter wordt elke 15 minuten vanop afstand gelezen en toegepast bij aansluitingen tussen 56 en 100 kVA en bij aansluitingen boven de 100 kVA.

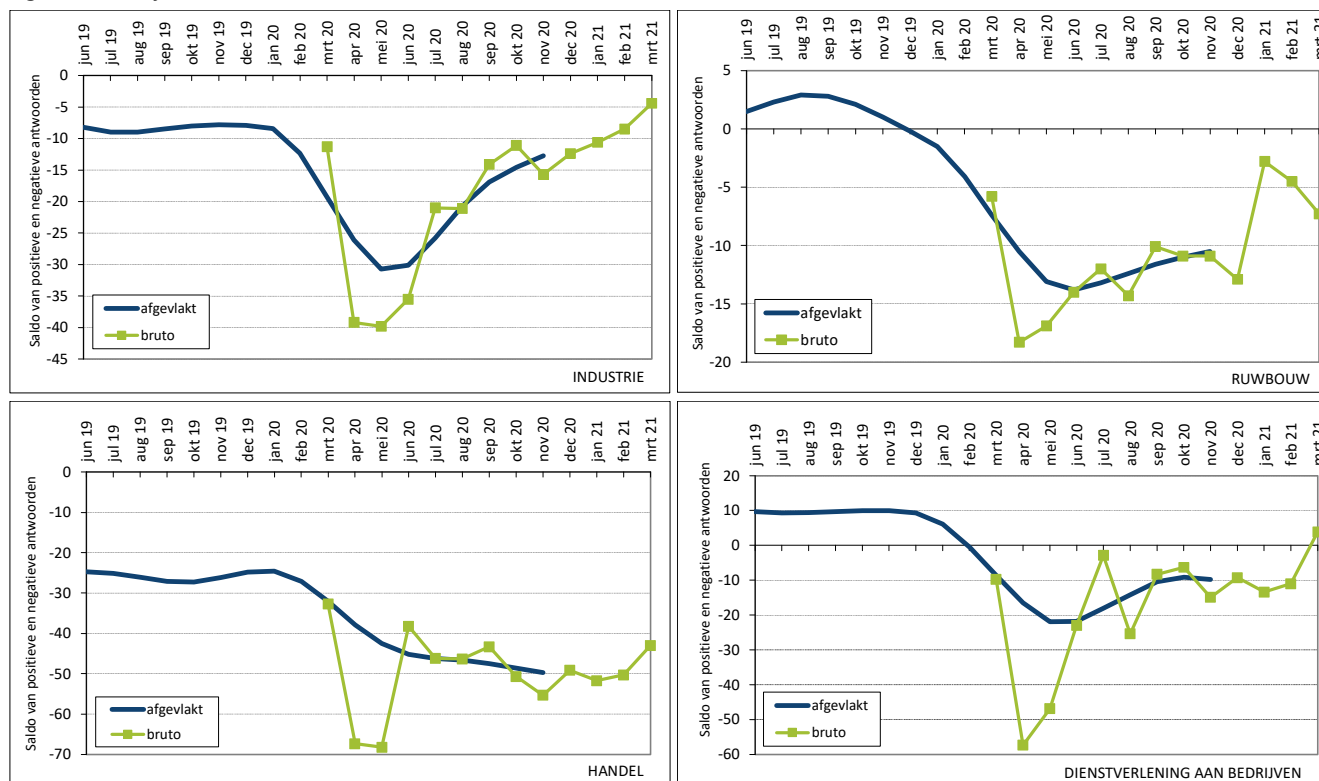
In het *Vlaamse Gewest* was de afname van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in het laatste kwartaal van 2020 (-3,6% op jaarbasis) groter dan in West-Vlaanderen. Over heel 2020 was er in Vlaanderen een gelijkaardige afname op jaarbasis van 5%. In januari 2021 daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in Vlaanderen met 3,5% op jaarbasis.

10. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK

BRON: NBB

Cijfers tot en met maart 2021²⁰.

Figuur 25: Conjunctuurcurven voor West-Vlaanderen

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

²⁰ Aan de hand van een maandelijkse enquête bij bedrijfsleiders gaat de Nationale Bank na hoe het gesteld is met een aantal facetten van de activiteit, de vraag en de vooruitzichten. Er zijn drie antwoordmogelijkheden: stijgend (positief), gelijkblijvend of dalend (negatief). De indicator is het saldo van de positieve en de negatieve antwoorden op deze vragen.

De onzekerheid omtrent de wereldwijde verspreiding van COVID-19 en de maatregelen die in België midden maart 2020 werden ingevoerd om het virus in te dijken, hebben een duidelijk negatieve invloed op het producentenvertrouwen. Na een duik in maart en vooral april 2020 stegen de brutowaarden in *West-Vlaanderen* in de ruwbouw en de dienstverlening aan bedrijven opnieuw vanaf mei en in de industrie en de handel vanaf juni 2020.

De industrie lijkt zich het snelst te herstellen; de brutowaarden evolueren terug tot hun niveau van voor het uitbreken van de COVID-19-crisis en de afgevlakte curve is sinds juni 2020 terug opwaarts gericht. Ook de dienstverlening aan bedrijven leek zich aanvankelijk snel te herstellen, maar sinds september 2020 vertonen de brutowaarden een sterk schommelend verloop waardoor de afgevlakte curve sinds oktober 2020 opnieuw neerwaarts is gericht.

Bij de ruwbouw en vooral de handel verloopt het herstel duidelijk trager. Ondanks sterk schommelende brutowaarden is de afgevlakte curve van de ruwbouw opwaarts gericht sinds juli 2020. Ook de handel laat sterk schommelende brutowaarden optekenen, maar de afgevlakte curve blijft vooralsnog neerwaarts gericht.

11. OVERZICHTSTABEL VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST

Tabel 1: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest (1)

Indicator	Eenheid	Datum	West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
			Waarde	Wijziging op jaarbasis	Waarde	Wijziging op jaarbasis
Arbeidsmarkt						
▪ niet-werkende werkzoekenden totaal	aantal	maa 2021	26.744	-2,1%	183.207	-1,6%
▪ niet-werkende werkzoekenden mannen	aantal	maa 2021	15.383	-0,9%	101.015	-1,6%
	aandeel		57,5%	+0,6%punt	55,1%	+0,0%punt
▪ niet-werkende werkzoekenden vrouwen	aantal	maa 2021	11.361	-3,6%	82.192	-1,7%
	aandeel		42,5%	-0,6%punt	44,9%	-0,0%punt
▪ niet-werkende werkzoekenden <25 jaar	aantal	maa 2021	5.227	-7,9%	31.392	-7,2%
	aandeel		19,5%	-1,2%punt	17,1%	-1,0%punt
▪ niet-werkende werkzoekenden >55 jaar	aantal	maa 2021	6.227	+3,7%	43.154	+1,9%
	aandeel		23,3%	+1,3%punt	23,6%	+0,8%punt
▪ ontvangen vacatures (2)	aantal	maa 2021	5.736	+83,4%	29.368	+69,2%
▪ openstaande vacatures einde maand (2)	aantal	maa 2021	10.037	+21,2%	48.589	+14,0%
▪ gelegenheidswerknemers horeca	aantal	kw 3 - 2020	2.358	-27,2%	8.871	-36,9%
▪ flexijobs horeca	aantal	kw 3 - 2020	8.522	-23,1%	34.035	-19,8%
▪ flexijobs excl. horeca	aantal	kw 3 - 2020	6.395	+13,2%	24.227	+4,8%
▪ seizoen- en interimwerknemers	aantal	kw 3 - 2020	16.732	-6,9%	87.086	-8,6%
▪ studenten met studentenjob	aantal	kw 3 - 2020	54.348	-8,1%	259.427	-11,1%
▪ tijdelijke werkloosheid	gem. aantal	feb 2021	20.859	+472,2%	109.089	+581,0%
▪ COVID-19 tijdelijke werkloosheid	aantal	feb 2021	41.300	-	202.422	-
Consumenten						
▪ vergunde woningen (nieuwbouw)	aantal	dec 2020	800	+4,3%	3.871	-19,3%
▪ vergunde woningen (renovatie)	aantal	dec 2020	322	+3,5%	1.549	+11,5%
▪ omzet kleinhandel	mio euro	kw 4 - 2020	1.886	-4,1%	15.115	+1,6%
▪ inschrijvingen nieuwe personenwagens	aantal	maa 2021	3.510	+46,9%	27.080	+52,3%
▪ inschrijvingen tweedehandspersonenwagens	aantal	maa 2021	6.315	+65,2%	34.703	+68,3%

Indicator	Eenheid	Datum	West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
			Waarde	Wijziging op jaarbasis	Waarde	Wijziging op jaarbasis
Producenten						
▪ omzet	mio euro	kw 4 - 2020	27.134	-0,4%	165.013	-2,7%
▪ investeringen	mio euro	kw 4 - 2020	1.337	-11,1%	7.404	-1,5%
▪ starters	aantal	dec 2020	661	-3,2%	4.280	+20,8%
▪ stopzettingen	aantal	dec 2020	972	+21,3%	5.429	+22,7%
▪ faillissementen	aantal	feb 2021	42	-44,7%	272	-34,0%
▪ verloren jobs door faillissementen	aantal	feb 2021	62	-16,2%	788	-27,7%
▪ niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik	mio kWh	jan 2021	498	-3,4%	1.973	-3,5%
▪ conjunctuurindicator	brutowaarde	maa 2021	-5,5	+5,8 punten	-	

(1) Indicatoren die ongunstig evolueerden zijn gemarkeerd.

(2) Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU)

Bron: VDAB, RSZ, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

12. JAAROVERZICHT VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST

Tabel 2: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren (2019-2020) in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest (1)

Indicator	Eenheid	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			Aandeel WVL in VLG	
		2019	2020	Evolutie 2019-2020	2019	2020	Evolutie 2019-2020	2019	2020
Arbeidsmarkt									
▪ niet-werkende werkzoekenden totaal	gem. aantal	26.518	28.857	+8,8%	184.851	195.591	+5,8%	14,3%	14,8%
▪ niet-werkende werkzoekenden mannen	gem. aantal	14.872	16.392	+10,2%	100.442	107.171	+6,7%	14,8%	15,3%
	aandeel	56,1%	56,8%	+0,7%punt	54,3%	54,8%	+0,5%punt	-	-
▪ niet-werkende werkzoekenden vrouwen	gem. aantal	11.646	12.465	+7,0%	84.409	88.420	+4,8%	13,8%	14,1%
	aandeel	43,9%	43,2%	-0,7%punt	45,7%	45,2%	-0,5%punt	-	-
▪ niet-werkende werkzoekenden <25 jaar	gem. aantal	5.959	6.399	+7,4%	36.163	37.815	+4,6%	16,5%	16,9%
	aandeel	22,5%	22,2%	-0,3%punt	19,6%	19,3%	-0,3%punt	-	-
▪ niet-werkende werkzoekenden >55 jaar	gem. aantal	5.853	6.126	+4,7%	41.610	42.924	+3,2%	14,1%	14,3%
	aandeel	22,1%	21,2%	-0,9%punt	22,5%	21,9%	-0,6%punt	-	-
▪ ontvangen vacatures (2)	aantal	51.594	44.225	-14,3%	292.233	240.811	-17,6%	17,7%	18,4%
▪ openstaande vacatures einde maand (2)	aantal	8.634	7.695	-10,9%	46.195	37.131	-19,6%	18,7%	20,7%
▪ tijdelijke werkloosheid	gem. aantal	2.713	22.794	+740,1%	10.743	115.013	+970,6%	25,3%	19,8%
Consumenten									
▪ vergunde woningen (nieuwbouw)	aantal	9.866	10.064	+2,0%	42.887	43.326	+1,0%	23,0%	23,2%
▪ vergunde woningen (renovatie)	aantal	3.934	4.208	+7,0%	17.398	18.973	+9,1%	22,6%	22,2%
▪ omzet kleinhandel	mio euro	7.538	7.240	-4,0%	57.214	57.803	+1,0%	13,2%	12,5%
▪ inschrijvingen nieuwe personenwagens	aantal	37.387	31.501	-15,7%	332.226	259.934	-21,8%	11,3%	12,1%
▪ inschrijvingen tweedehandspersonenwagens	aantal	64.790	62.251	-3,9%	356.989	341.255	-4,4%	18,1%	18,2%

Indicator	Eenheid	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			Aandeel WVL in VLG	
		2019	2020	Evolutie 2019-2020	2019	2020	Evolutie 2019-2020	2019	2020
Producenten									
▪ omzet	mio euro	104.191	98.410	-5,5%	646.297	602.959	-6,7%	16,1%	16,3%
▪ investeringen	mio euro	4.892	4.252	-13,1%	24.706	23.115	-6,4%	19,8%	18,4%
▪ starters	aantal	11.988	12.292	+2,5%	67.391	70.257	+4,3%	17,8%	17,5%
▪ stopzettingen	aantal	8.202	7.764	-5,3%	43.206	41.721	-3,4%	19,0%	18,6%
▪ faillissementen	aantal	803	609	-24,2%	4.920	3.744	-23,9%	16,3%	16,3%
▪ verloren jobs door faillissementen	aantal	2.764	1.108	-59,9%	10.426	11.241	+7,8%	26,5%	9,9%

(1) Indicatoren die ongunstig evolueerden zijn gemarkeerd.

(2) Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU)

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

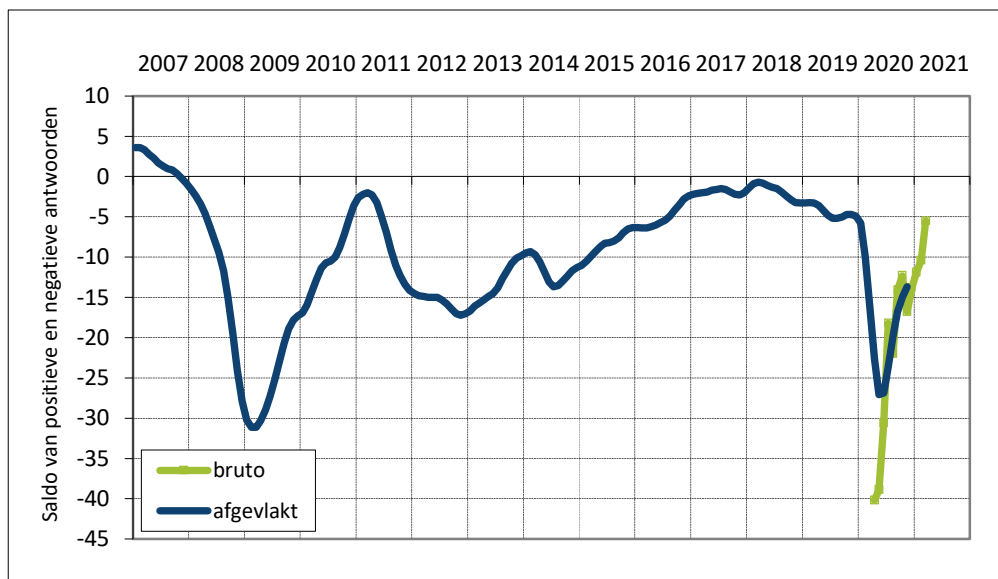
13. BESLUIT

Het COVID-19-virus heeft de voorbije maanden niet alleen tot een gezondheidscrisis, maar ook tot een economische crisis geleid.

In het eerste kwartaal van 2021 evolueerden alle arbeidsmarktindicatoren – met uitzondering van de -25-jarige niet-werkende werkzoekenden en de ontvangen vacatures – negatief in *West-Vlaanderen*. In maart 2021 was er wel een lichtpuntje bij zowel de werklozen als de openstaande vacatures. Bij de indicatoren die het consumenten- en producentenvertrouwen weerspiegelen zijn er zowel positieve als negatieve trends, al dan niet als gevolg van enkele maatregelen die werden genomen om de gevolgen van COVID-19 in te dijken. In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld, al evolueerden enkele indicatoren in Vlaanderen minder negatief dan in West-Vlaanderen.

Met uitzondering van augustus en november evolueerden de brutowaarden van de synthetische conjunctuurcurve in West-Vlaanderen positief sinds april 2020 (figuur 26). De afgevlakte curve, die sinds december 2019 neerwaarts was gericht, bereikte een dieptepunt in mei 2020 en is sindsdien opwaarts gericht. Uit de figuur wordt ook duidelijk dat COVID-19 een zware economische crisis veroorzaakt heeft die vergelijkbaar is met de financiële crisis van 2008.

Figuur 26: Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen

Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Hieronder vatten we nog even samen welke indicatoren gunstig (+) of ongunstig (-) evolueerden.

Arbeidsmarktindicatoren

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2020	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2020	Kw 1 - 2021
Niet-werkende werkzoekenden totaal	-	-	-	-	-	-	-	-
Niet-werkende werkzoekenden mannen	-	-	-	-	-	-	-	-
Niet-werkende werkzoekenden vrouwen	-	-	-	-	-	-	-	-
Niet-werkende werkzoekenden <25 jaar	-	-	+	+	-	-	+	+
Niet-werkende werkzoekenden >55 jaar	-	-	-	-	-	-	-	-
Ontvangen vacatures	-	-	-	+	-	-	-	+
Openstaande vacatures	-	-	-	-	-	-	-	-
Gelegenheidswerknemers horeca	-	-			-	-		
Flexijobs horeca	-	-			-	-		
Flexijobs excl. horeca	-	+			-	+		
Seizoen- en interimwerknemers	-	-			-	-		
Studenten met studentenjob	-	-			-	-		
Tijdelijke werkloosheid	-	-	-	-	-	-	-	-

(1) Onvolledige kwartalen zijn grijs gemarkeerd.

West-Vlaanderen

In maart 2021 was er in West-Vlaanderen voor het eerst sinds het begin van de coronacrisis opnieuw een afname op jaarbasis (-2,1%) van het aantal werklozen²¹. Het werkloosheidscijfer blijft wel duidelijk groter dan voor de COVID-19-crisis. Door de toenames op jaarbasis in januari en februari 2021 (telkens +4,8%) lag het aantal niet-werkende werkzoekenden in het eerste kwartaal van 2021 gemiddeld 2,5% hoger dan in het eerste kwartaal van 2020. In maart 2021 was er bij zowel de mannelijke als de vrouwelijke werklozen voor het eerst sinds het begin van de coronacrisis een afname op jaarbasis. Bij de vrouwen (-3,6%) was de afname op jaarbasis groter dan bij de mannen (-0,9%). Ondanks de afname op jaarbasis in maart lag het aantal mannelijke werklozen in het eerste kwartaal van 2021 gemiddeld 3,1% en het aantal vrouwelijke werklozen gemiddeld 1,8% hoger dan in het eerste kwartaal van 2020. De jeugdwerkloosheid evolueerde duidelijk beter dan de totale werkloosheid. De afname van het aantal jeugdwerklozen, die al in het laatste kwartaal van 2020 was ingezet, zet zich verder in het eerste kwartaal van 2021 (-6,5% op jaarbasis). In het eerste kwartaal van 2021 lag het aantal jeugdwerklozen zelfs onder dat van 2019, het niveau van voor de coronacrisis. Het aantal werkzoekenden van 55 jaar en ouder steeg in het eerste kwartaal van 2021 (+5,1%) minder sterk dan in het laatste kwartaal van 2020 (+6,9%). In tegenstelling tot bij de jeugdwerklozen, stijgt het aandeel werkloze 55-plussers in

²¹ De term werklozen in deze synthese duidt op de groep van de niet-werkende werkzoekenden. De tijdelijke werklozen zijn niet vervat in deze cijfers.

de totale werkloosheid. Door de verstrengde lockdown waarin België vanaf begin november 2020 opnieuw terecht kwam, was de toename op jaarbasis van het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid²² in het laatste kwartaal van 2020 (x 5,8 keer) groter dan in het voorgaande kwartaal (x 4,8 keer). Ook in januari en februari 2021 lag het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid fors hoger dan in de overeenkomstige maanden van 2020 (respectievelijk 6,4 en 5,7 keer). Door de heropening onder voorwaarden van niet-essentiële winkels begin december lag het aantal COVID-tijdelijke werklozen²³ in december 2020 iets lager lag dan in oktober en november. In januari 2021 was het aantal tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19 iets hoger dan in december 2020 en in februari 2021 iets lager.

Na een afname op jaarbasis in januari (-8,3%) ontving de VDAB in West-Vlaanderen in februari (+0,5%) en vooral maart 2021 (+83,4%) meer vacatures (incl. COVID-19 vacatures) dan in de overeenkomstige maanden van 2020. In het eerste kwartaal van 2021 lag het aantal ontvangen vacatures gemiddeld 17,7% hoger dan in het eerste kwartaal van 2020. Ondanks een aanzienlijke toename op jaarbasis in maart 2021 (+21,2%) stonden in West-Vlaanderen in het eerste kwartaal van 2021 iets minder vacatures open dan in het eerste kwartaal van 2020 (-0,9%). De afname op jaarbasis is hiermee heel wat kleiner dan in het laatste kwartaal van 2020 (-10,5%). Met 3,1 niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature is de arbeidsmarktkrapte in West-Vlaanderen in het eerste kwartaal van 2021 groter dan in 2020. De verhouding tussen niet-werkende werkzoekenden en openstaande vacatures komt hiermee opnieuw op het niveau van 2018 en 2019.

In het derde kwartaal van 2020 telde West-Vlaanderen op jaarbasis 27,2% minder arbeidsplaatsen voor gelegenheidswerknemers in de horeca. De afname op jaarbasis is hiermee even groot als in het eerste kwartaal van 2020, maar duidelijk minder groot dan in het tweede kwartaal van 2020 (-65,2% op jaarbasis). Ook bij de flexijobs in de horeca is de invloed van de maatregelen om de verspreiding van COVID-19 in te dijken duidelijk zichtbaar. In het eerste kwartaal van 2020 was er nog een toename met 6,8% op jaarbasis, maar in het tweede en derde kwartaal waren er aanzienlijke afnames met respectievelijk 55,6% en 23,1% op jaarbasis. Bij de flexijobs in de andere sectoren was de invloed van COVID-19 kleiner; enkel in het tweede kwartaal van 2020 was er een afname op jaarbasis (-10%). In het eerste kwartaal van 2020 telde West-Vlaanderen 33,8% minder seizoen- en interimwerknemers dan in het eerste kwartaal van 2019; in het tweede en derde kwartaal waren de afnames met respectievelijk 14,1% en 6,9% kleiner dan in de overeenkomstige kwartalen van 2019. In het derde kwartaal van 2020 telde West-Vlaanderen 8,1% minder studenten met een studentenjob dan in het derde kwartaal van 2019. De afname op jaarbasis was hiermee duidelijk kleiner dan in het tweede kwartaal van 2020 (-29,7%). In het eerste kwartaal van 2020 bleef de afname op jaarbasis beperkt tot 0,1%.

²² Uitgedrukt in budgettaire eenheden naar woonplaats van de werkloze.

²³ Uitgedrukt in aantal werklozen naar maatschappelijke zetel van de werkgever. Door de uitzonderlijke omstandigheden ingevolge de coronacrisis en de enorme omvang van het aantal aanvragen tot tijdelijke werkloosheid, besliste de Minister van Werk om de aanvraagprocedures sterk te vereenvoudigen om zo een snelle betaling van de getroffen werknemers te kunnen verzekeren (bron: <https://www.rva.be/nl/nieuws/tijdelijke-werkloosheid-ten-gevolge-van-het-uitbreken-van-het-coronavirus-covid-19-vereenvoudiging-van-de-procedure>). De RVA besliste daarom om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten en in plaats daarvan voorlopig enkel tabellen ter beschikking te stellen over de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19. De tellingsmethode van deze statistiek af van de gewone betaalstatistiek. Zo hebben de gegevens betrekking op de referentemaand (niet de indieningsmaand) en worden ze uitgedrukt in aantal werknemers (niet fysieke eenheden). Ondertussen werden alle dossiers behandeld en zijn de gebruikelijke statistieken inzake tijdelijke werkloosheid opnieuw beschikbaar. Om de continuïteit van de gegevens omtrent tijdelijke werkloosheid als gevolg van COVID-19 te verzekeren, zal de RVA deze ter beschikking blijven stellen gedurende de ganse coronacrisis.

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest was de afname van het aantal werklozen in maart 2021 (-1,6% op jaarbasis) iets kleiner dan in West-Vlaanderen. In januari was de toename op jaarbasis even groot als in West-Vlaanderen, in februari 2021 was die iets kleiner (+3,7%). Hierdoor was de toename van het aantal werklozen in het eerste kwartaal van 2021 in Vlaanderen (+2,3%) iets kleiner dan in West-Vlaanderen. Bij de mannelijke werklozen was de afname op jaarbasis in maart 2021 (-1,6%) nagenoeg even groot als bij de vrouwelijke werklozen (-1,7%). In tegenstelling tot in West-Vlaanderen was in Vlaanderen de toename op jaarbasis van het aantal mannelijke werklozen in het eerste kwartaal van 2021 (+2,1%) kleiner dan bij de vrouwelijke werklozen (+2,6%). In de eerste drie maanden van 2021 daalde de jeugdwerkloosheid met gemiddeld 6,1% op jaarbasis, wat net als in West-Vlaanderen een duidelijk sterkere afname is dan in het laatste kwartaal van 2020 (-1,5% op jaarbasis). In het Vlaamse Gewest was de toename van het aantal werkloze 55-plussers in het eerste kwartaal van 2021 (+3,7% op jaarbasis) kleiner dan in West-Vlaanderen. Net als in West-Vlaanderen steeg het aantal oudere werklozen in Vlaanderen op jaarbasis in het eerste kwartaal van 2021 minder sterk in vergelijking met het vierde kwartaal van 2020. In vergelijking met West-Vlaanderen waren de toenames op jaarbasis van het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid vanaf maart 2020 telkens groter in het Vlaamse Gewest. In het laatste kwartaal van 2020 lag het gemiddeld aantal van de tijdelijke werkloosheid in Vlaanderen 8 keer hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2019. Ook in januari (x 8,3 keer) en februari 2021 (x 6,8 keer) lag de tijdelijke werkloosheid fors hoger dan in januari en februari 2020. Net als in West-Vlaanderen telde het Vlaamse Gewest vanaf oktober 2020 opnieuw meer tijdelijk werklozen dan in de drie voorgaande maanden en was er een afname in december. In januari en februari 2021 lag het aantal COVID-tijdelijke werklozen opnieuw iets hoger dan in december 2020.

In het Vlaamse Gewest ontving de VDAB in januari en februari 2021 minder vacatures dan in de overeenkomstige maanden van 2020 (respectievelijk -16,3% en -4,7%). Door de sterke toename op jaarbasis in maart (+69,2%) werden in het eerste kwartaal van 2021 gemiddeld 9% meer vacatures ontvangen dan in het eerste kwartaal van 2020. De toename op jaarbasis was hiermee een stuk kleiner dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest waren de afnames op jaarbasis bij de openstaande vacatures in januari en februari 2021 (respectievelijk -19,5% en -14,1%) groter en de toename op jaarbasis in maart 2021 (+14%) kleiner dan in West-Vlaanderen. Hierdoor was ook de afname op jaarbasis in het hele eerste kwartaal van 2021 (-7,5%) in het Vlaamse Gewest groter dan in West-Vlaanderen. In het eerste kwartaal van 2021 telde Vlaanderen 4,3 niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature. De arbeidsmarktkrapte is hiermee lager dan in 2020 (5), maar nog altijd een eind hoger dan het West-Vlaamse cijfer.

In Vlaanderen was in het eerste kwartaal van 2020 de afname op jaarbasis van het aantal arbeidsplaatsen voor gelegenhedswerknemers in de horeca (25,2%) kleiner dan in West-Vlaanderen; in het tweede (-67,8%) en derde kwartaal (-36,9%) waren de afnames op jaarbasis groter dan in West-Vlaanderen. Bij de flexijobs in de horeca waren de afnames op jaarbasis in het tweede (-50,1%) en derde kwartaal (-19,8%) van 2020 kleiner dan in West-Vlaanderen. De invloed van COVID-19 op de flexijobs in andere sectoren lijkt in Vlaanderen groter te zijn dan in West-Vlaanderen; de afname op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2020 (-11,3%) was groter en de toename in het derde kwartaal (+4,8% op jaarbasis) was kleiner dan in West-Vlaanderen. In het eerste kwartaal van 2020 was de afname van het aantal seizoen- en interimarbeiders (-32,1% op jaarbasis) in Vlaanderen iets kleiner dan in West-Vlaanderen; in het tweede (-15,1%) en derde (-8,6%) kwartaal van 2020 waren de afnames op jaarbasis in Vlaanderen iets groter dan in West-Vlaanderen. In tegenstelling tot in West-Vlaanderen was er in het Vlaamse Gewest in het eerste kwartaal van 2020 een toename van het aantal studenten met een studentenjob (+2,3% op jaarbasis). In het tweede en derde kwartaal van 2020 waren er afnames met respectievelijk 28,9% en 11,1% op jaarbasis.

Producentenvertrouwen

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2020	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2020	Kw 1 - 2021
Starters	-	+	+		-	+	+	
Stopzettingen en schrappingen	+	+	-		+	+	-	
Nettogroei	-	+	+		-	+	+	
Faillissementen	+	+	+	+	+	+	+	+
Verloren jobs door faillissementen	+	-	+	+	-	-	+	+
Omzet	-	-	-		-	-	-	
Investerings	-	-	-		-	-	-	
Niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik	-	-	-	-	-	-	-	-

(1) Onvolledige kwartalen zijn grijs gemarkeerd.

West-Vlaanderen

Ondanks een kleine afname in december 2020 telde West-Vlaanderen in het laatste kwartaal 5,6% meer starters dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een toename met 2,5% op jaarbasis. Ondanks afnames op jaarbasis in oktober en november telde West-Vlaanderen in het laatste kwartaal van 2020 3,2% meer stopzettingen dan in het vierde kwartaal van 2019. In heel 2020 was er enkel in januari (voor de crisis) en december een duidelijke toename van het aantal stopzettingen. Bijgevolg was er in heel 2020 een afname met 5,3% op jaarbasis. De daling van het aantal stopzettingen is vermoedelijk ook een gevolg van de crisis, aangezien bedrijven volop gebruik konden maken van steunmaatregelen van de overheid. De vrees bestaat dat de impact op langere termijn zal volgen. Uit statistieken van de RSVZ bleek dat er in december een stuk minder overbruggingskredieten werden aangevraagd, mogelijks omdat zelfstandigen hebben gewacht tot december om hun activiteiten stop te zetten. De komende maanden zal blijken of deze trend zich verder zal zetten. Doordat het aantal starters procentueel sterker toenam dan het aantal stopzettingen, lag de nettogroei van ondernemingen in West-Vlaanderen in het vierde kwartaal van 2020 gemiddeld 10,8% hoger dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 lag de nettogroei van ondernemingen 19,6% hoger dan in 2019.

De sterke afname van het aantal faillissementen in West-Vlaanderen in het laatste kwartaal van 2020 zet zich verder in januari en februari 2021 met afnames van respectievelijk 43,1% en 44,7% op jaarbasis. Ondanks een sterke afname van het aantal faillissementen gingen in West-Vlaanderen in januari 2021 op jaarbasis 7% meer jobs verloren ten gevolge van een faillissement. De afname van het aantal faillissementen in februari 2021 ging gepaard met een afname van het aantal verloren jobs ten gevolge van een faillissement (-16,2% op jaarbasis). Voor de maanden januari en februari 2021 vermelden we het banenverlies door de faillissementen van Wima uit Oostende (januari, 42 jobs), Eurofrost uit Kortrijk (januari, 40 jobs) en Calleeuw-Blieck uit Brugge (januari, 18 jobs). Er zijn echter een aantal elementen die een grote impact hebben op deze cijfers. Zo moet er rekening mee gehouden worden dat er een zekere vertraging is tussen de stopzetting van de economische activiteit en de faillietverklaring door de handelsrechtbank. Als gevolg daarvan is de economische impact ook met vertraging zichtbaar in de cijfers. Bovendien werkten veel ondernemingsrechtbanken en griffies door de COVID-19 crisis met een verminderde capaciteit en beperkten ze hun activiteiten. Daarnaast werd op 24 april 2020 een KB

gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad dat resulteerde in de bevroering van de faillissementsprocedure voor de rechtbanken. Het doel van dit besluit was om bedrijven die vóór 18 maart 2020 in goede gezondheid verkeerden, te beschermen tegen de gevolgen van de COVID-19 crisis. Dit moratorium op faillissementen was van kracht tot en met 17 juni 2020. Op 6 november 2020 keurde de regering een nieuw moratorium op faillissementen goed dat van kracht bleef tot en met 31 januari 2021. Enigszins tegen de verwachtingen in werd dit moratorium niet verlengd.

In het laatste kwartaal van 2020 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 0,4% minder omzet dan in het vierde kwartaal van 2019. De afname op jaarbasis is hiermee minder groot dan in het tweede en derde kwartaal van 2020. In heel 2020 werd in West-Vlaanderen 5,5% minder omzet gerealiseerd dan in 2019. In het laatste kwartaal van 2020 was de afname van de investeringen bij ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen (-11,1% op jaarbasis) iets groter dan in het derde kwartaal, maar wel kleiner dan in de eerste twee kwartalen van 2020. In heel 2020 werden gemiddeld 13,1% minder investeringen doorgevoerd dan in 2019.

In het vierde kwartaal van 2020 lag het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in West-Vlaanderen gemiddeld 2,4% lager dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een afname met 5,2% op jaarbasis. Ook in januari 2021 was er een afname met 3,4% op jaarbasis.

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest was er in de laatste drie maanden van 2020 telkens een toename van het aantal starters op jaarbasis. In het laatste kwartaal van 2020 was de toename op jaarbasis van het aantal starters in Vlaanderen (+12,2%) een stuk groter dan in West-Vlaanderen. In heel 2020 was de toename van het aantal starters (+4,3% op jaarbasis) groter dan in West-Vlaanderen. In oktober en november 2020 kende het aantal stopzettingen afnames op jaarbasis, maar door de sterke toename in december was er in het laatste kwartaal van 2020 een toename op jaarbasis met gemiddeld 5,9%. In heel 2020 was de afname op jaarbasis (-3,4%) kleiner dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest lag de nettogroei in het vierde kwartaal van 2020 op jaarbasis 24,4% hoger. De nettogroei van ondernemingen in heel 2020 lag in Vlaanderen (+18% op jaarbasis) iets lager dan in West-Vlaanderen.

In het Vlaamse Gewest was de afname van het aantal faillissementen op jaarbasis in januari 2021 (-9%) beperkt in vergelijking met het laatste kwartaal van 2020 (-31,9% op jaarbasis). In februari 2021 was er wel een aanzienlijke afname met 34% op jaarbasis. In Vlaanderen ging de afname op jaarbasis van het aantal faillissementen in zowel januari als februari 2021 gepaard met een afname van het aantal jobs dat verloren ging ten gevolge van een faillissement (respectievelijk -55,1% en -27,7%).

In het Vlaamse Gewest was de afname van de omzet van ondernemingen in het laatste kwartaal van 2020 (-2,7% op jaarbasis) groter dan in West-Vlaanderen. Ook in heel 2020 was de afname van de omzet (-6,7% op jaarbasis) groter dan in West-Vlaanderen. In zowel het derde (-4,9%) als het vierde kwartaal (-1,5%) van 2020 daalden de investeringen op jaarbasis in het Vlaamse Gewest duidelijk minder sterk dan in West-Vlaanderen. In heel 2020 werd gemiddeld 6,4% minder geïnvesteerd dan in 2019.

In het Vlaamse Gewest was de afname van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in het laatste kwartaal van 2020 (-3,6% op jaarbasis) groter dan in West-Vlaanderen. Over heel 2020 was er in Vlaanderen een gelijkaardige afname op jaarbasis van 5%. In januari 2021 daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in Vlaanderen met 3,5% op jaarbasis.

Consumentenvertrouwen

Indicator	West-Vlaanderen				Vlaams Gewest			
	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2020	Kw 1 - 2021	Kw 2 - 2020	Kw 3 - 2020	Kw 4 - 2020	Kw 1 - 2021
Vergunde woningen (nieuwbouw)	-	-	-		-	-	+	
Vergunde woningen (renovatie)	+	+	+		-	+	+	
Inschrijvingen nieuwe personenwagens	-	-	-	-	-	-	-	-
Inschrijvingen tweedehandspersonenwagens	-	+	-	+	-	+	-	+
Omzet kleinhandel	-	+	-		-	+	+	

(1) Onvolledige kwartalen zijn grijs gemarkeerd.

West-Vlaanderen

Ondanks toenames in december en vooral november werden in het laatste kwartaal van 2020 in West-Vlaanderen 2% nieuwbouwwoningen minder vergund dan in het vierde kwartaal van 2019. In heel 2020 werden 2% meer nieuwbouwwoningen vergund dan in 2019. In de laatste drie maanden van 2020 werden in West-Vlaanderen telkens meer renovatiewoningen vergund dan in de overeenkomstige maanden van 2019. In het laatste kwartaal van 2020 werden gemiddeld 5,1% meer te renoveren woningen vergund dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een toename met 7% op jaarbasis.

De sterke toename op jaarbasis van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in West-Vlaanderen in maart 2021 (+46,9%) kon de afnames in januari (-33,6%) en februari (-20,3%) niet teniet doen. In het eerste kwartaal van 2021 werden 9,6% minder nieuwe personenwagens ingeschreven dan in hetzelfde kwartaal van 2020. Ondanks een afname op jaarbasis in januari werden in West-Vlaanderen in het eerste kwartaal van 2020 gemiddeld 13,6% meer tweedehandspersonenwagens ingeschreven dan in het eerste kwartaal van 2020. De sterke toename van het aantal inschrijvingen van nieuwe en tweedehandspersonenwagens in maart 2021 kan vooral worden toegeschreven aan het lage aantal inschrijvingen in maart 2020 door het invoeren van de maatregelen om de verspreiding van COVID-19 in te dijken. Echter, bij de inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens spelen volgens Traxio, de federatie van de autosector en aanverwante sectoren, nog andere factoren een rol zoals het feit dat mensen door de huidige economische en financiële onzekerheid kiezen voor een goedkopere tweedehandspersonenwagen, dat door thuiswerk minder verplaatsingen nodig zijn en dat tweedehandspersonenwagens sneller beschikbaar zijn.

In het vierde kwartaal van 2020 daalde de omzet van de kleinhandel in West-Vlaanderen met 4,1% op jaarbasis. De verplichte sluiting van niet-essentiële winkels van begin november tot begin december 2020 speelde hierbij ongetwijfeld een rol. In tegenstelling tot de evolutie van de totale omzet was er in de kleinhandel op jaarbasis een duidelijke stijging van het omzetcijfer in het derde kwartaal van 2020. Mogelijks is dit een inhaalbeweging wegens uitgestelde aankopen in het tweede kwartaal van 2020. In heel 2020 realiseerde de kleinhandel in West-Vlaanderen 4% minder omzet dan in 2019.

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest konden de toenames op jaarbasis in november en december de kleine afname op jaarbasis van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in oktober 2020 ruimschoots compenseren. In het laatste kwartaal van 2020 werden 10,4% meer nieuwbouwwoningen vergund dan in het vierde kwartaal van 2019. In heel 2020 werden 1% meer nieuwbouwwoningen vergund dan in 2019. In het Vlaamse Gewest waren de toenames op jaarbasis van het aantal vergunde te renoveren woningen in de laatste drie maanden van 2020 duidelijk groter dan in West-Vlaanderen. In het laatste kwartaal van 2020 werden in Vlaanderen gemiddeld 15,9% meer renovatiewoningen vergund dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 was er een toename met 9,1%.

In het Vlaamse Gewest werden de afnames op jaarbasis in januari (-27,6%) en februari (-23,2%) gevolgd door een sterke toename in maart 2021 (+52,3%), maar toch was er in het eerste kwartaal een afname van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens met gemiddeld 7,7% op jaarbasis. Het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens lag in het eerste kwartaal van 2021 10,9% hoger dan in het eerste kwartaal van 2020.

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen en ondanks de sluiting van niet-essentiële winkels in november 2020, lag de omzet van de kleinhandel in het Vlaamse Gewest in het laatste kwartaal van 2020 1,6% hoger dan in het laatste kwartaal van 2019. In heel 2020 realiseerde de kleinhandel in Vlaanderen 1% meer omzet dan in 2019.

Radar van West-Vlaanderen

De radar van West-Vlaanderen²⁴ (zie figuur 27) toont de evolutie van de verschillende indicatoren in het vierde kwartaal van 2020 ten opzichte van het vierde kwartaal van 2019 en van heel 2020 ten opzichte van heel 2019.

De invloed van COVID-19 is zowel in de radar van het vierde kwartaal van 2020 als die van heel 2020 duidelijk af te lezen.

Van de 12 sociaaleconomische indicatoren in de radar²⁵ evolueerden er in het vierde kwartaal van 2020 negen ongunstig werkloosheid, omzet, omzet kleinhandel, investeringen, vergunde nieuwbouwwoningen, inschrijvingen van nieuwe en tweedehandspersonenwagens, stopzettingen en niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik evolueerden ongunstig. Van de drie indicatoren die gunstig evolueerden - faillissementen, verloren arbeidsplaatsen door faillissementen en starters - is de verklaring gelinkt aan COVID-19, zoals het moratorium op faillissementen en de inhaalbeweging van starters na de lockdown in het tweede kwartaal van 2020.

Over heel 2020 evolueerden zeven van de 12 sociaaleconomische indicatoren in de radar ongunstig: werkloosheid, omzet, omzet kleinhandel, investeringen, inschrijvingen van nieuwe en tweedehandspersonenwagens en niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik.

²⁴ De "radar van West-Vlaanderen" bestaat uit een assenstelsel waarop met een stip de waarden van verschillende indicatoren zijn weergegeven. De stippen zijn verbonden met een lijn. Zij vormen de "radar". Op de verticale as staat de schaalindeling ingetekend, die in feite de procentuele "verbetering" of "verslechtering" van de indicatoren weergeeft. Bij een stationaire toestand (0% groei) wordt een figuur verkregen zoals aangeduid door de centrale veelhoek. Bij een verbetering van de indicator liggen de waarden buiten de centrale veelhoek. Bij een verslechtering vallen de stippen binnen de centrale veelhoek. Als alle waarden in gunstige zin evolueren, dan is de radar groter dan de centrale veelhoek.

²⁵ Omwille van de sterk negatieve evolutie wordt de indicator tijdelijke werkloosheid niet opgenomen in de radar.

Figuur 27: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren in West-Vlaanderen in het vierde kwartaal van 2020 ten opzichte van het vierde kwartaal van 2019 (links) en in 2020 ten opzichte van 2019 (rechts)

Bron: VDAB, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

POM West-Vlaanderen
Koning Leopold III-laan 66
8200 Sint-Andries/Brugge
T 050 140 150

